

**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА,
ЗАЛА № 5, 25 НОЕМВРИ 2015 г. 13.00-16.00 ч.**

СРЕЩА НА ЗАМ. МИНИСТЪР ВАНЯ КАСТРЕВА, ДРУГИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА И ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА АСОЦИАЦИЯТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ГЕОГРАФИ И РЕГИОНАЛИСТИ (БЕЗ СЪГЛАСУВАНЕ ИЛИ ПРЕДВАРИТЕЛНО УВЕДОМЯВАНЕ НА СРЕЩАТА СА ПОКАНЕНИ ЛИДЕРИ НА УЧИТЕЛСКИ СИНДИКАТИ, ДРУГИ УЧИТЕЛИ И ЕКСПЕРТИ НА МОН ПО МУЗИКА, ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО И ИСТОРИЯ)

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Добър ден на всички! Присъстваме на една среща по инициатива на Асоциацията на географите в България...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): ... По тяхна инициатива, но наша определена дата

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Само искам да кажа две думи като въведение на срещата, защото екипът на Министерството и лично Министърът нееднократно заявиха желанието си за диалог, търсене на консенсус и всякакви пътища за решаване на тесните моменти в подготовката на стандартите. В тази връзка само искам да кажа нещо, с което дълбоко не съм съгласен и то е некоректно от страна на нашите партньори, а тъй като идвам от поредица от срещи, които са част от информационната кампания, в която екип на Министерството се среща с представители на всички регионални инспекторати, директори, учители, експерти, неправителствени организации. Затова тук в това становище, което е адресирано до Министъра се казва следното:

„Разочарование предизвика информационно-разяснителната кампания на МОН, на която присъстват областни управители, кметове, директори на дирекции на МОН, началници, експерти на РИО, директори и т. н. Учителите, които трябва да реализират реформата не са сред поканените /което не е вярно!/ Дали защото МОН ни смята за некомпетентни или защото чиновниците в МОН се притесняват от неудобните въпроси. Определено тонът на кампанията навява спомени за едни отминали времена и е сериозно отстъпление от демократичните европейски принципи“

Намирам този текст за дълбоко неверен и некоректен, защото поредицата от срещи показва точно обратното. Не бяха спрени никакви въпроси, имаше и учители и не виждам какво общо има това с европейските демократични принципи. Това го казвам само като едно уточнение и началото на срещата и към доц. Русев, ако не се лъжа...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Бихте ли ни казали само кой е написал писмото !?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Членовете вашите...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Ами ето – подписано е от членове на АПГР, регионален клон Варна...

Самият вие присъствахте на срещата в Сливен, имахте възможност да се изкажете. Така че това го казвам само като начало на срещата и се надявам тя да протече наистина в дух на конструктивен диалог. Благодаря! Заповядайте, г-жо Кастрева!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Благодаря на г-н Такев, за тези, които не го познават това е нашият началник на отдел „Връзки с обществеността“. Аз мисля по съвсем различен начин от духа на това, което г-н Такев така прочете. Но мисля да излезем извън разни каквито и да е квалификации и определения. В крайна сметка за нас е важно около тази маса да решим един проблем, който вие поставихте. Затова и с екипа на: МОН освен г-н Такев и г-жа Монова, които са от отдел „Връзки с обществеността“ към МОН, редом с мен са г-жа Евгения Костадинова – директор на дирекция „Образователни програми и образователно съдържание“, г-жа Христина Маркова – главен експерт по география, и ще прескоча колегите учители по география, по-добре да не ги прескачам и те да се представят...

ВАЛЕРИЯ СТОИЛОВА (149 СОУ): Валерия Стоилова се казвам аз – 149 СОУ

ТЕМЕНУЖКА ЦАНОВА (5 СОУ): Теменужка Цанова – 54 СОУ

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Нашите изключителни социални партньори, защото за нас взимането на важни решения по време на реформа е важно да бъдат широко обсъждани, дискутирани

и постигнати с обществен консенсус така, както е необходимо, така че ние сме поканили представители на синдикалните организации – г-н Юлиан Петров от КТ „Подкрепа“, г-н Аспарух Томов – председател на Независимият учителски синдикат и г-жа Янка Такева – СБУ, която ще се присъедини по-късно, заради ангажименти..... и колеги, чиито предмети бяха дискутирани в различните обсъждания: главни експерти по Музика - госпожа Тамничкова, по История – госпожа Радостина Николова и съответно по Изобразително изкуство – г-жа Галина Георгиева.

Ние разбрахме общо взето кои сте, ако искате можете и в по-голяма част да ни се представите, но бих искала да кажа, че това, което споделих и на въпроса на доц. Русев на нашето събиране в Сливен... - така, вашата кампания с писмата започна в момент, в който ние вече бяхме планирали своята работа по отношение на организиране на информационни срещи с колеги от цялата страна, като срещите определено бяха отворени и изобщо никой дори не е правил справка кой присъства и кой не присъства, медийно навсякъде беше много различно и това, което аз тогава споделих с доц. Русев, защото то беше наистина вече решено, но нямаше как да го реализираме преди кампанията, бяхме определили днешният ден – това е първият ни ден, прибирайки се в София, на който да се срещнем и да чуем, да чуем нашите аргументи, съответно да чуем вашите аргументи и да намерим пресечните точки на това, което е най-добре за нашата система. Ако не възразявате, тъй като ние сме запознати с вашето писмо, то е с идентичен текст, копиран от всички, от тези, които са пожелали да го изпратят, ваши членове на Асоциацията ви, така че текстът е за всички познат, не зная дали колегите от „Подкрепа“ и НУС са запознати ... Имате го писмото също ?

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Запознах се сега в момента

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): То е идентично ... така приканили сте всички свои ваши членове....

Между другото на нас ни споделиха това учители по география още на първата ни среща в разговор, който имахме с тях, те казаха, че са получили този текст с подкрепата да бъде разпратен на съответните емейл-адреси, така че той е идентичен... и затова ако ми позволите, ще започна първо с нашите аргументи, защото ние знаем вашите. Г-жо Костадинова....

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): На мен се падна тежката част, ще започна тъй като пред себе си съм принтирала една поредица от ваши писма и становища и ще се опитам така пунктуално да вървя въпрос по въпрос, всъщност предложение по предложение, така както вие сте питали или предлагали, като разчитам съответно и на включването и на Хриси и на останалите колеги, защото в част от вашите предложения се визират така конкретно и други учебни предмети. Не знам с какво да започна, но пред мене е едно становище до Министъра, до Председателя на Комисията по проекта за Общобразователна подготовка, до Председателя на Комисията за Учебния план и до Председателя на Комисията за статут и професионално развитие на учителите, директорите и т.н. Писмото е подписано от доц. Марин Русев с логото на АПГР и тук вие излагате своите аргументи ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз се извинявам – от коя дата е писмото?

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Ами писмото ... аз не мога да кажа от коя дата е ... всъщност то е становище...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Всичките са от 9 ноември

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Датата е важна....

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Така от 04.11 е това писмо. Така и тъй като тук вие аргументирате своите виждания и отправяте към нас едно настояване за преразглеждане на вече публикувания проект... Не от 9-ти е това писмо, извинявам се ... на Наредбата за общобразователната подготовка с две предложения. Първо ще вървя по тези предложения, за да може по някакъв начин да отмятаме. Значи в първото предложение казвате, че в Чл. 3, ал.2 на Проекта за Наредба за ООП, където се обвързват общобразователните предмети със съответните ключови компетентности искате

географията изрично да бъде посочена в точка 3, т. 4 и т. 7 и т. 9. Може би сте видели основния подход към Наредбата за ООП, тук е и Ради Николова, която е зам.председател на работната група на тази Наредба и ще каже и тя своята... Идеята ни беше не изчерпателно да изброяваме всички учебни предмети, защото ще изпаднем в ситуацията да трябва с всички ключови компетентности да изброяваме всичките 20 или там колкото са общообразователни учебни предмети, а да посочим към всяка от ключовите компетентности основните предмети.

Затова например с компетентностите, насочени към усвояването на българския език не сме посочили всички останали учебни предмети, но очевидно те допринасят както за четене на текст, така и за анализиране и за извличане на информация от текст. За уменията за учене при всички случаи се градят през всичките предмети. От тази гледна точка посочването или по-скоро непосочването на географията в тези точки, в които вие искате да бъде посочена, не значи че ние не виждаме мястото и ролята на географията, опитали сме се да определим всяка една от ключовите компетентности, базисния основен предмет и същевременно, ако сте чели внимателно, а аз се надявам, че е било така, сте видели, че в една от следващите алинеи се казва, че всички останали компетентности са взаимно свързани и се градят през всичките предмети.

От гледна точка на второто ви предложение, чрез по-конкретни текстове в Наредбата за учебния план да се фиксира равнопоставеното право на учителите, които да имат учителска правоспособност да преподават гражданско образование, веднага казвам, че обект на този стандарт не е тази разпоредба. Вие говорите за Наредбата за нормата на преподавателска работа и наредбите, които тепърва предстоят да регламентират тези изисквания – кой предмет от учители с каква правоспособност може да се преподава. Така че в отговор на вашето изискване да се напише това в Наредбата за учебния план нямаме нито законово основание да се напише това, нито е законосъобразно, нито е целесъобразно това да се направи в тази конкретна Наредба.

По отношение на предложенията за изискване за резултатите на обучението по учебния предмет Гражданско образование /ГО/, тъй като вие гледате един проект, който е публикуван за обществено обсъждане, но тъй като в хода на общественото обсъждане настъпиха промени както в стандарта за учебния план, респективно и в стандарта за общообразователната подготовка, ГО във финалния проект няма да присъства в двата гимназиални етапа като отделен предмет, а само в 11 и 12 клас, така че не гледайте това, което е изписано в проекта, публикуван на сайта.

По отношение на следващото ваше писмо, което е до Министъра на образованието, отново до Председателя на комисията за проект на Учебен план, Председателя на Комисията за стандарт за Общообразователната подготовка то е също от 9-ти., то е малко по-обстойно и тук вие аргументирате своите предложения, които всъщност ние намираме в съвсем в съкратен вариант в писмата, които получихме в... Хриси може би ще каже или колегите... в колко варианта, всъщност от колко учители, имаме ли представа?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Копи-пейст писмата

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): В което се казва: *Изразявам своето несъгласие, че география в 5,6 и 7 клас е с по-малко часове, отколкото музика и изобразително и география и икономика в първия гимназиален клас се изучава с почти два пъти по-малко часове отколкото история и цивилизация..* Това е писмото, което ние сме получили с идентичен текст, може би е редно да кажем дори с еднакъв шрифт, дори без смяна на цвета, с който сте пуснали писмото, така както сте препоръчали с червеничко това да е текста на писмото, ние така си го получихме с червеничко без да се промени..., няма лошо, подписано е от различни хора...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Подписано е

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Подписано е

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Така че получили сме това писмо, което по своята същност е едно и също, но в... ако трябва да уточним колко са ...може би допълнително ще уточним

по-късно колко са писмата, които са посочени ...не знам г-жа Кастрева дали си спомня това писмо дето беше циркулярно колко пъти беше получено, но да речем

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): При всички случаи над 150-200, защото последните дни не знаеме колко са влезли...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Вашето писмо от 9.11. на практика се опира на тези искания, като вие давате своите аргументи защо смятате, че география и икономика трябва да се учат с повече часове в прогимназиалния етап и те да са с повече часове, отколкото музика и изобразително изкуство (**това не е наше искане – бел. М.Р.**) и какви решения давате за първи гимназиален клас в различните рамкови учебни планове. Коректна съм дотук, добре, значи казвате, предлагате часовете по география и икономика да бъдат съизмерими с часовете по история и цивилизация, според нас е логично това да е за сметка на часовете по музика и изобразително, тези предмети са достатъчно добре представени с часове още в началния етап като часовете за всеки от тях в основната степен са почти 2,5 пъти повече в сравнение с предвидените часове по География и икономика и нашето предложение няма да им се отрази съществено.... Така, значи това е вашето предложение. Аз обаче не виждам основание, в смисъл аргументи защо се сравнявате точно с музика и изобразително изкуство. И защо по ваше мнение точно на музика и изобразително трябва да паднат часовете. Виждам просто два предмета, за които вие казвате – не е нормално географията да е с по-малко от тях и затова искаме да се намалят техните часове за сметка на нашите. Ще ви кажа нещо в тази връзка, искам да изчета и предложението ви за първия гимназиален етап. В първия гимназиален етап казвате предлагаме броят на часовете по ГИ в 9 клас да бъде увеличен, както следва – от 72 на 90 в рамковите УП за езикови гимназии и т.н. за математически и за професионални...и предлагаме посоченото увеличение да бъде за сметка на часовете по история и цивилизация в 9 клас и същевременно от 36 на 54 рамковите УП в други приложения. Т.е. вие казвате – в прогимназиален клас да се вземе от музика и изобразително, а в първия прогимназиален клас – от историята. Накратко вие давате такова предложение. Аз пак казвам – не виждам аргументи защо смятате, че географското знание не присъства достатъчно, на какво се опирате и защо се сравнявате произволно с тези предмети. Защо не се сравнявате например с информатика, с БЕЛ или с физическо. Не виждам аргументи защо точно с тези области. От гледна точка на това, което искам да ви кажа е, че съм си направила труда да извадя една табличка, вие можете да си я направите, разбира се, в смисъл да не кажете, че не е коректна, в която съм направила сравнение между присъствието на история и цивилизация, ГИ, музика и ИИ в учебния план от 1993-1998 г., Учебния план по Наредба 6 и учебния план в проекта. Табличката изглежда така – значи това са брой часове. Виждате, че и при трите учебни плана ГИ е представена с по-малък брой часове, т.е. некоректно е ваше писание в друго писмо, в което ми говорите за орязване на учебни часове и за намаляване на учебни часове. Табличката е доста показателна, че музика и изобразително винаги са се учили с по-голям брой часове, отколкото ГИ. Пак казвам, ако искате ще ви извадя учебния план така, както е описано 93-98 г, а Наредба 6 е действащата в момента, така че вие можете да го видите. Т. е. не виждам основание, без никакви сериозни аргументи, с които вие да ни убедите, че би следвало това да се случи, изведнъж да увеличим географията и да намалим изкуствата. По същия начин виждате, че историята във всички учебни планове се е изучавала с повече часове.

ВЕРА ГЕОРГИЕВА (АПГР): Ако ми позволите, извинявам се, че ви прекъсвам... Първо да се представя - Вера Георгиева от Бургас... Да го кажем така, да отхвърлим всякакво сравнение с вас. Аз работя с тези деца и искам да ви кажа, че 51 часа... нека да оставим настрана ... са крайно недостатъчни

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Ще стигнем и до тези 51 часа не са достатъчни за какво? По отношение на това вие ни казвате... добре показах ви как традиционно стоят нещата ... Вие казвате – искаме ГИ да се учат повече, защото не са ни ясни критериите, които определят количествените параметри по отношение на отделните

общообразователни предмети. Веднага ви казвам – пред мен е извадка – рамката за ключови компетентности, където са определени компетентностите, които очакваме в края на задължителното образование. Не сме ги определяли ние, определила ги е европейската комисия. И тъй като вие казвате – географията е специален предмет, съгласна съм с вас, тя стои на границата между природните и обществени науки. В частта си Физическа география тя е природна наука, а в частта си ИГ – тя е обществена наука. Аз съм си извадила рамката за ключовите компетентности. И честно да ви кажа никъде не видях компетентност, която да е свързана с изучаването на географията в нейната цялост и географията на света. Ако искате заедно да четем. Отбелязала съм си местата, където има компетентности, които опират до географията. Чета „природни науки“ – способност и желание да четат, знания и методи, с които се обяснява природата, поставят въпроси и дават отговори въз основа на доказателства. Това обаче с поставянето на въпроси и даването на отговори важи за всички останали учебни дисциплини. В знанията, свързани с природните науки: да познава основните принципи на природата. Дотук. За историята има повече, за историята има конкретни резултати, свързани с национална, световна история, докато за географията няма! Вървим в обществените науки: Осъзнаване на основни концепции, отнасящи се до индивидите, групите, общество ...виждате, че това е казано доста общо и колкото можем да говорим, че обект на изучаване от географията, толкова от историята ...на общественно-икономическите измерения на европейските общества. Което значи, че ключовите компетентности свиват резултатите от обучението дотук...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз нямам никакво намерение да ви прекъсвам, само едно уточнение. Имате предвид в това изречение, защото то ще изчезне след малко – ще го загубим, ... в това изречение, което току що прочетохте, вие казвате, че не виждате географията, така ли?

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Не, аз казвам че се свива дотук. Значи икономически, общественно-икономически може би защото се родее с историята – но икономически измерения на европейските общества. Да, затова казвам – ето ви един резултат.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Къде е необходимо!? Къде са застъпени ключовите компетентности ?

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): В процеса на европейска интеграция и структурите структурите на ЕС – знам , че по география то се изучава, но се изучава и по философия, по Гражданско образование и по история се изучава...Тук въпросът е да не дублираме всичките тези неща, а да преценим. И последно в отношенията, свързани с обществената компетентност - интерес към общественно-икономическото развитие. Това са всичките резултати, които търсим в обучението – в рамките на 2 ключови компетентности, ориентирани към природните науки и към обществени науки и ГО.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Извинявайте, аз само да попитам - тези компетентности , за които говорите, те претворени ли са след това в учебните програми?

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Претворени са. Така, значи по отношение на това, кои са критериите, ами критериите, които са свързани с присъствието на отделните общообразователни предмети опират до голяма степен на тези ключови компетентности, които трябва да са необходими. С това в никакъв случай не казвам, че географията не е фундаментална и не е необходима. Но тъй като вие се сравнявате с други предмети и ни казвате защо това, а не другото, то казвам какъв е балансът. Сега бих ви показала и една друга табличка, в която съм си направила труда да изведа присъствието не на предметите, а на познанията, които вървят свързани с география, с история и т.н. и присъствието им в учебния план. Всъщност, след като игнорираме БЕЛ, математика и за физическото не коментираме, историята и географията като историческо и географско познание са на следващо място по присъствие, и повярвайте ми преди музика и изобразително. Защо това е така. Защото вие имате елементи от тях има в различни дисциплини – Околен свят, Гражданско общество, Човек и общество, Човекът и природата... И съм съгласна с вас, както твърдите, че в бъдеще е нормално и допустимо, и желателно, и желано и колеги по география там да преподават и в час по предприемачество, защото се родее голяма част от

понятийния апарат и теми и ГО, за което вие претендирате. Т.е. ако вие имате притеснение, че по някакъв начин ще бъдат отрязани колегите географи от преподаването на това, ние нямаме сметка това да го правим, защото много преплетени, много интегрирани са тези елементи и всъщност ние разчитаме именно на географите да преподават тези дисциплини.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Разбира се, но ние започваме да говорим предварително, без да сме стигнали до стандарта, който ще разпише вече тези ангажменти, Естествено от изключителна важност е капацитетът като кадрови капацитет на всяко училище да бъде съхранен и по-скоро най-добрите специалисти, най-подходящите специалисти да водят обучението по тези предмети, за които спомена госпожа Костадинова. След като преминал и съответната квалификация, защото за нас новите учебни програми предполагат и квалификация на училищните специалисти. Но някак си вие изпреварващо бяхте решили във вашите писма, че тези колеги няма да имат възможност да преподават съответно тези учебни предмети. Затова предварително го казваме, че тревогата е за нас абсолютно неоснователна.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): И само, за да привърша с всъщност последните неща, с критериите ... говорихме как всяка наука има при реализацията си има образователни цели и стратегии, тук само бих отбелязала, че в училище говорим за учебно знание, а не за научно знание и всъщност най-голямата грешка може би на всички нас е, че се опитваме да „свалим“ науката в училище. А не е необходимо това да правим. Това е основното ни желание да се случи. И само последно да кажа и в притеснението ви, че в рамковите учебни планове на задочна форма на обучение или вечерната форма географията е с по-малко часове, но там са с по-малко часове всички предмети. Не забравяйте, че задочната форма се провежда 2 или 3 пъти годишно в рамките на 2 седмици. Задочната форма няма как да е с броя часове, както дневната форма. Много говорих. Благодаря, че ме изслушахте.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Може ли ... ? Станислав Полименов съм - Хуманитарна гимназия – Добрич. Много внимателно ви слушах и знам, че срещу силни аргументи трябва да се излиза със силни аргументи. Говорихме за учебно съдържание и за научно съдържание. Това означава ли че, отново се връщаме в компетенциите, че това е съобразено, че говорим за учебно, а не за научно съдържание. Това за мен е много важно. Защото от тука ще произтекат много други изводи. Това искам да разбера. Значи приемаме ли, че компетенциите не изграждат научно, а изграждат учебно съдържание?

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Значи приемаме, че в училище не е нормално да се изучава наука.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Абсолютно съм съгласен, отново не ми отговаряте конкретно на въпроса – учебно, съобразени са компетенциите с това, че изграждаме учебно, а не научно, университетско и т.н. съдържание!?

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Вие искате да кажете как учебната програма ще бъде пресъздадена в учебниците...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Искам един просто детайл да уточня, защото това е изключително важно....

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): ...Това, което ние ще разпишем като компетентности, те отговарят на това, за което говори досега... Точно така ... доц. Русев е автор на учебник, не зная между вас има ли други автори на учебници... В крайна сметка пресътворяването на всичко това чрез учебното съдържание, което вие носите, чийто носител е учебникът например, е въпрос на авторско решение... И тук ние не можем да кажем точно как трябва да бъде изписано. Затова и Законът този път дава възможности за неограничен брой учебници, които вероятно ще пресъздадат компетентностите по различен начин. И тук вече ролята на учителя, защото вие като колега вероятно ще търсите един изказ, който е най-подходящ за вашите ученици, но примерно колегата от 149 училище може да търси друго решение. Тук вече авторските екипи ще бъдат тези, които ще направят точно това разграничение,

защото общо взето трудно може да се каже, че има рязка граница – това е научно, това е учебно знание. Те се припокриват в един много голям аспект – учебното знание не може да избяга от науката, то е на основата на науката, но зависи точно как е предадено, отчитайки възрастовата характеристика на децата, възрастовите особености.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Имате предвид, че е вид интерпретация на научното....

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Разбира се ... всеки авторски екип ще реши как ще си предаде знанието..Това е трудното. Ние много често получаваме упреци и сме били обект на нападки от страна на родители и на учители, особено по история, защо това е изписано по този или по другия начин. И мога да ви кажа становището на нашите колеги от Историческия факултет - в крайна сметка всеки авторски екип защитава своята теза. МОН не е редактор на тази то има ангажимента през оценителните си комисии съответно да каже това отговаря на учебната програма, това не отговаря. А по новия Закон учителите също ще имат своята роля като втори етап на оценяване.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ако е дошло време и ние да кажем нещо....

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Може ли още нещо да питам? Преди малко беше цитирана Наредба № 6, всъщност беше цитирана и № 4. Добре, по наредба 6 часовете по география пак са си били толкова, колкото общо взето и в момента...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): 24 сега са повече по основния учебен план ...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Имате едно увеличение безспорно... т.е да разбирам, че всичко останало е взето, както е било до момента.....

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Кое всичко?

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Имам предвид часовете на 5 клас - 1,5 ч, на 6 клас – 1,5 ч...така ли е?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Значи в 7 клас **ИМАТЕ** увеличение на 2 часа

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Имаме увеличение на 68 часа

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Колеги, аз предлагам, за да има ефективност от нашата среща, тъй като официалната позиция, доколкото разбирам, на МОН вече я имаме ...ако имате друга позиция ...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Не, отворени сме...ние бяхме длъжни да отговорим на това, което вие ни питахте ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да, аз само ви питам, ако има някой от Министерството официално да посочи реакцията си на нашите писма, друг...да изчакаме, ако не ние да си кажем мнението. Защото започна разговор, който вече размива нещата...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Аз исках да чуете мен, защото така или иначе те бяха адресирани....

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): ако имате търпение още 10-15 мин....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз имам огромно търпение

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Да, аз също имам. Така или иначе **14 ГОДИНИ СТАЖ В СИСТЕМАТА** и 16 като учител, мисля, че ме е научило на търпение, и на комуникиране, и на колегиалност и най-вече на екипност... в МОН. Това е папката, която съдържа всички становища и предложения от колегията. Така или иначе, аз се постарях, както г-жа Костадинова, г-жа Кастрева даже и г-н Такев да вникна много дълбоко и с разбиране към това, което е ваше становище. И затова ще ми позволите в един много бърз текст да запозная и да въведа по някакъв начин и г-жа Такева. Благодаря.

ЯНКА ТАКЕВА (СБУ–КНСБ): Аз бях, когато се увеличиха часовете и бях първата, която им съобщи да не се притесняват, но явно имат претенции към разпределението на тези часове... Слушаме ви..Благодарим...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Мнението е по така поставените проблеми в писмата и становищата не само на Асоциацията и на членовете на Асоциацията. В писмото до Министъра от 9.11.15 г. инициативна група, представляваща географската наука, висшето и средното образование в РБългария изразява своето несъгласие относно непрозрачния начин, по който се проведе съставянето на комисиите на ДОС. В писмо до колегията г-н

Русев, председател на АПГР от 4.11.15 г. е написал, че документите са разработени „на тъмно“, в условията на пълна секретност. Мисля, че досега не съм си измислила нещо. Ще ми позволите да започна с една кратка хронология, която е много важна. Проектите за ДОС и УП започнаха да се разработват през 2011 г., в продължение на година и половина, по Европейския проект за подобряване на качеството на общото образование. За реализирането на дейностите бяха обявени процедури. Всеки, който е работил по европейски проект знае, че има процедури, които се спазват, те са прозрачни и публични – за избор на методици, на експерти по проучване и на експерти на национално равнище. Това беше по поканата - публична покана, която беше отправена не само към учители, но и към висшите училища. Тя беше публична, тя беше ясна и готова за реализиране. Определянето на комисиите се осъществи на три етапа: първият – тази публична покана, вторият – утвърждаване на правила за разглеждане на документите, оценяване и класиране по процедура по избор и третият - методология, разписваща главно критериите за оценяване на кандидатстващите. Това бяха трите етапа - те бяха прозрачни и ясни. И госпожа Костадинова като ръководител на проекта може ако искате да внесе някои конкретни детайли по него...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): може би само да кажа, че всичките тези процедури са обект на верифициране и одит от страна и на Главна дирекция и на управляващия орган и тези процедури минават през многократна проверка, така че няма как да се изкриви процедурата, която е заложена в изпълнението на тези проекти по оперативните програми.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): За Проекта от 2013 г ли става дума ?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): 2011! 2013 всъщност ние ги публикувахме и стояха доста, поне година и половина стояха на риторната страница на МОН. Само да кажа, че в тези комисии има учители, има университетски преподаватели, има научни специалисти, професионалисти в съответната област, включихме в обсъжданията рецензенти, проведоха са кръгли маси, вие присъствахте ...имахме и рецензенти! Обсъждаха всички тези становища и обсъждаме всяко едно становище и към момента по проекти на учебни програми - все още са проекти. Обвиненията за липса на прозрачност и за липса на ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани лица и диалог между тях за образованието...това е изписано по вашите писма са несъстоятелни и навярно имат за цел създаване на напрежение и невярна представа за политиките на институцията...Мога да ви покажа писмото. Това, че днес сме тука, а колегите се върнаха преди часове от цялата страна, а вие сте присъствали предполагам колегите ... е най-малко невярно и манипулативно.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Само ако ми позволите едно изречение в този момент. Във вашето становище сте написали, че тези програми по география са отхвърлени през 2013 аз бих искал да ви попитам кой ги отхвърлил и за какво? Защото вие сте изписали, че програмите стъпват на отхвърлените през 2013 г.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Всъщност сте ги повторили едно към едно.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Не е едно към едно. Дори да сме ги повторили, аз ви питам кой ги отхвърли през 2013 тези учебни програми по география

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Имайки предвид, че е било проект, няма как да отхвърлим проект.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Вие твърдите, че те са отхвърлени

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Да вметна нещо към г-жа Маркова. Вие твърдите, че тези комисии са били прозрачни, значи би било чудесно ако получим имената на тези, които са участвали

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Нали не смятате, че трябва да бъдат публикувани на електронната страница на МОН?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Не! Смятаме, че трябва да се знаят!

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): А знаете ли ги предишните?

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Логично е да ги кажете

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Кога имате предвид, по времето на социализма ли?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Ааа, не! Нито при социализма, а 199...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Г-жа Маркова ...вървим тука...40 мин. изясняваме нещо и се убеждавате, че изглежда.. така.. в писанията ви така присъства малко излишен патриотичен патос... Социализмът, демокрацията... Доц. Русев, вече сме в 21 век, не сме 89 г. Някак си така тези упреци, подтекстове за непрозрачно, манипулативно.... Ако искате да не губим време в това, защото е ясно, че пункт по пункт ви беше обяснено за тези писания е употребен малко повече революционен патос, а не е полезно за системата. Сега сами се убеждавате, защото колежката обяснява кръгли маси, рецензенти... Ако става въпрос за оповестяване на екипите добре и това ще бъде оповестено, но това не отхвърля другите упреци за непрозрачност, лоша информационна кампания, за непрофесионализъм...тук е достатъчно...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): „Непрофесионализъм“!?

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Добре, неточен израз, извинявам се..

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Това ви е вече втори неточен израз между другото. Много ви моля не измисляйте - няма такова писмо, в което да сме казали тази дума, моля ви се.....

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Това становище ако не го познавате, ще ви го подаря. Колежката също ви изчете ваши твърдения, не мои. **(тук г-н Такев, както и г-жа Маркова и г-жа Кастрева преди това, манипулативно се основават на отделно писмо, написано от около 40 университетски преподаватели и учени от БАН – начело на подписалите го е академик Тодор Николов).** Така че смятам, че вместо да приключим с това изясняване да вървим по същество.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да караме поред все пак....

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): нека да бъдем конструктивни...не е много, всъщност търпение трябва да имаме...Говоря вече за едно писмо до Министъра от 9.11.2015, подписано от вас. Текстът гласи „с предвидените 51 часа с такава структура и съдържание на учебната програма в 5 клас вече става абсолютно невъзможно да се осъществи дори само от гледна точка на количествени измерения“ За пояснение - проектите за учебни програми по география и икономика са разработени в резултат много държа да кажа на три неща: реструктуриране, актуализиране и прецеизиране насъществуващите уч. програми, което не е направено самоцелно и механично. Сега ... Защо реструктуриране на учебното съдържание – то се отнася за всички етапи на образование. Не може да не се съгласите, че това е направено. Не говорим в случая за нещо друго. Актуализиране – естествено след 1990, 2000, 2001, 2005 г когато въвеждахме и 8 клас ...и то се свързва главно със съвременните тенденции и концепции за образование на младите хора, естествено с акцентирание върху приложните аспекти на обучението. А защо прецеизиране, естествено очакваните резултати и новите понятия, които сме заложили във всички уч. програми...Следван е принципът за баланс между различните аспекти на географското съдържание : природа, общество, стопанство, политика, региони, България. Кои са новите моменти? Балансиране на съотношението между знания, умения и отношения. Говорим вече за новите моменти. Една нова концепция, за която ви говори и г-жа Костадинова 60 към 40, т.е. 30 урока за нови знания, а останалите – практически плюс преговор, обобщение и контрол.Брой!!! Броят е намален поради няколко причини. Знанията, придобити от учениците в начален етап по Човекът и природата и Човекът и обществото, както и на основата на междупредметните връзки с учебните програми...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз се извинявам, обаче вие навлизате в теми, които ние не оспорваме! Навлизате в неща, които като че ли ние сякаш сега научаваме, че са правилни, не сме ги оспорвали, моля ви се говорете конкретно!

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Искаме да изясним учебните програми и ако позволите то е свързано с вашия текст на аАсоциацията „51 часа годишно, с такава структура учебно съдържание не може да се изучава“, всъщност аз това искам да ви поясня,

всъщност новите моменти, а вие след като ме изслушате ще кажете одобрение така ли е или не е така. Новите моменти: естествено очакваните резултати, с така разписаните поведенчески глаголи, **които естествено отразяват сегашните комуникативни равнища, което естествено отговаря на възрастовите особености на учениците.** Заложените в учебната програма основни знания, нови понятия и умения се надграждат и развиват в целия курс на обучение по география и икономика. Много важни неща: другите моменти- История и цивилизация, 7 клас – история на България, 5 кл.- праистория и идентичност, т.е. ние сме съобразили със завършване обучението по история в прогимназиален етап с история на България. БЕЛ в прогимназиален етап – с БГ литература и външното оценяване в 7 клас. И още нещо, последно, за Африка да кажем, че дългогодишния опит и резултатите от обучението по география в 5 клас показва, че най-удачно е да се започне изучаването на континентите с Африка. Броят на урочните единици, предвидени за усвояване на знанията е 9 часа, а Антарктида има относително еднообразна природна среда, няма постоянно население, не се изучава политическа карта и стопанство, което позволява изучаването ѝ в 1 час. Това е от мен.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Трябва да ви кажа, г-жо Маркова, ние се познаваме с вас. Впечатлен от тази аргументация ... сега ще ви направя обаче една демонстрация, защото мисля, че демонстрацията е най-доброто нещо. Ще цитирам по памет: имаме следният случай – темата е Релеф, в която има въведени няколко компетентности, ако искате аз мога да ги прочета, защото те са невероятно четиво! Или няма нужда да го правя?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Аз го знам! Наизуст!

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Знам, че го знаете, но не съм сигурен дали другите го знаят. Ще го кажа по-простичко и кратко: ученикът трябва в рамките на 40 мин. да усвои следните неща, изграждайки т. нар. компетентности, знания или умения, както искате можем да го наречем. Тема „Релеф“. И така какво е релеф, навлизаме вече в самите понятия, ще трябва да знае ученикът, какво е релеф, кои са формите на релефа, да може задължително ученикът да разпознава тези форми на релефа по картата, да може да определи съответно какви са видовете ...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Да ги разпознава, глаголът е разпознава

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Ако искате мога да го намеря точно

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Не аз нямам нужда..... няма какво да гледам, аз го знам наизуст!

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Да разпознава тези ... обекти ..това е планина, това е равнина

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Но вие обяснявате, аз не мога да ...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Да обяснявам на тези, които не са специалисти по география!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз не мога да разбера кой все пак в момента се изказва... Дайте да се изслушваме..., да не се прекъсваме....

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Значи продължавам, това е една тема – видовете скали и след това отиваме към полезните изкопаеми, видовете и посочването на тези полезни изкопаеми и значение за човека.

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Какъв е въпросът?

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Въпросът ми е възможно ли е в рамките на 40 мин. това да бъде постигнато?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Така, веднага ще кажа ... релефът, формите и пол.изкопаеми се изучава в „Просвета“ с три урочни единици. Така ли е, колеги? В „Анубис“ е с 4, в „Булвест“ /чете ги/. Сега са предложени „Релеф и полезни изкопаеми“ и „Форми на релефа“. Предложението на колегите, за да разберем със сега базата на какво е, броят на урочните единици може да се намали... защотоискате ли да ви обясня....

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): не, не се разбрахме, навлизаме в много сложна материя, въпросът е друг: имаме тема, която може да се раздели на подтеми, така ли да го разбирам

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Маркова: защо да бъде разделена, те са 2 !!!

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): 4.1.2...4.1.3...4.1.4...4.1.5...4.1.6...Така...това е от проекта от 2013 г. Приемаме, че това няма да е така. /КОЕ?/ Че темата няма да е една в релефа, а да речем че ще бъдат три....

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Така си мислите вие!

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Не, добре, кажете ми как ще е ! Защото оттук насетне тръгва всичко останало. Ще ви зачета след това „Климат“ и там е така....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз предлагам да вървим към макрорамката на нашата среща, надявам се и другите са съгласни...Очевидно е, че има различни мнения и в това няма нищо лошо, но да изпаднем сега в подробности такива, че да разследваме всяка една тема ... Просто нашето общо заключение е, че на децата им е трудно.

ВЕРА ГЕОРГИЕВА (АПГР): Изключително трудно, сега каквото и да говорим ...вашата работа е професионално извършена, но простичко казано - 40 мин не стигат каквито и компетенции, каквито и рамки да обсъждаме... (към г-жа Маркова): Уважавам вашият стаж в училище, вашата работна позиция тук, сградата, хората и всички, които сме тук, но! Аз в понеделник чертах стълбчеста диаграма по 2 показателя в 7 клас, повярвайте ми първите 10 мин те само избират мащаб, чертаят , започват.....Искам само да кажа нещо , с което ще завърша с една обща молба – 51 часа не стигат. Аз не искам да се сравнявам с нито един друг предмет, хорариум, абстрахирам се от всичко казано дотук, но НЕ СТИГАТ.. Приключих.

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Кажете ако извадим която и да е тема, може ли да кажем, че тя се постига в рамките на 1-2 часа и само в рамките на 40 мин. Защото ако пак се върнем към релефа и полезните изкопаеми хайде да си говорим къде се разглеждат и какво надграждане и какво затвърждаване специално на всички понятия, за които преди малко стана въпрос. Не се ли случва това не само в 5, това през континентите в 7 кл, Обща физическа география в 8 клас -България, т.е казвайки това, нали ние сме убедени, защото сме практики, релефът и полезните изкопаеми, климатът и водите не се изучават в рамките на 51 ч или в рамките само на 40 мин.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Искам да помоля г-н Такев да въведе някакъв ред в изказванията...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Да, искам да направя едно уточнение. В крайна сметка но в публичното пространство се вербализира нещо много важно и е много важно да се разбере и извън тази зала „*Аз не искам да се сравнявам с други предмети*“ Да, ама госпожо, в публичното пространство вие разпространявате едни становища и декларации, в които се сравнявате, искате да облекчите положението на учениците /

ВЕРА ГЕОРГИЕВА (АПГР) Веднага отговарям...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): и на вашата работа, сравнявайки се с други предмети, цитирайки някаква част от тях и ако аз бъркам – ето тук съм извадил всички становища , ето г-н Русев, ако мисли че нещо бъркам, ето това е вашата стенограма от Сливен

ВЕРА ГЕОРГИЕВА (АПГР) Но искам да ви кажа нещо друго...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): така че в публичното пространство се явява нещо друго – че тука някакви хора не разбират от материята, товарят учениците с нещаа се всява напрежение..

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Г-н Такев, да вървим напред...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Започвам с вашето изречение, че не искате да се сравнявате с тези, онези...Даденостите в уч. план са тези и колегите са се постарали да направят необходимия баланс като хорариум часове за всички общообразователни предмети, така че да се постигнат компетентности, които ние искаме от нашите деца за съответния профил или етап. В този смисъл какви са вашите конструктивни предложения за оптимизиране учебната програма за 5 клас, така че вие като колега да сте спокойна, вие също..Какво можете да предложите като по-добри решения, за да се влезе в рамките на 51 часа годишен хорариум.

ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): Не, не може да се случи! Георги Пейков - 33 години учител в НПМГ . Какво виждам аз.

Преди 22 години един друг състав на Министерството намали часовете по география, които се изучаваха по 2 ч седмично в среден курс 68, в горен 70 на час и половина. Когато тука г-жа Костадинова дава статистики, графики..идва до 2001, забравя малко по-назад да върне нещата..... Тогава аз карах квалификация в ДИУУ предложих, ако ще се протестира и да се пишат учебници за час и половина. Какво виждам – досега географията в 5, 6 и 7 клас се изучаваше по час и половина, сега – със 17 часа повече – в 7 клас с 2 часа.

Колегата от Бургас казва, че няма да стигне за 5 клас и ето конкретно предложение – в 5 клас да се увеличи с ½ час и да станат 2!

В гимназиалната степен досега се изучаваше 193 часа, съответно 3 по 1,5 ч и в 12 клас или 11 в зависимост от вида на гимназията, сега са 162. Ако се сумират часовете, както и да ги смятаме, излизат с 14 часа по-малко спрямо сега, така че има намаляване на часовете /Реплика: това е некоректно сравнение / Съвсем коректно е! Вярно е, че в горната степен има СИП, но ние не знаем как ще бъде разпределена. Знаем се твърде добре с колегата Маркова, проверявам 6 г. матури, по 2 – 16 кампании, знаете много добре, че географията е един от най-избираемите, само тази година за малко беше изпреварена от биологията...Как ще идат на матура учениците като не учат в 11 и 12 клас, не е регламентирано, аз не го знам как това ще стане. Намалени са часовете ...Коректно е, може да смятаме – 17 часа повече в основно и 31 по-малко горе

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Не отчитате, че в профилираните гимназии осмोकласното съдържание се учи в 9 и то отива в основната степен и вие не можете по 2 пъти да отчитате... Говорим не за Рамков учебен план, за основния учебен план, за Наредба 6, по която са създадени сега програмите и в този основен учебен план, свързан и с Наредбата, географията има 24 часа повече. Ако искате заедно ще го смятаме, нека не губим времето на всички

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): За това много е трудно отстрани хората да разберат процесите в нашата система и е свързана с изключителните възможности на всяко училище, защото вие гледате системата от вашето училище, от учебния план, който има вашето училище. Ние не можем да направим абсолютно сравнение, защото УП, които са в момента действащи – Наредба 6 – това е основният – вие знаете колко много учебни планове има ...

ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): Да завърша – значи основното образование от 4 години отива на 3 години, в предложеното гимназиалното се дели на 2 части, като географията е застъпена само в първата като задължителен /реплика : Не само/. Как ще погледне на това гилдията... Вие сега ...ни говорите...проекта, процедурата, некоректност на писанията..., аз ги пропускам тия неща. Искам да ви кажа, че аз не съм писал писмо, защото считам, че трябва да се чуят мнения. Но! В новия УП в 5 клас са предвидени да слязат 2 континента. Имам предложение конкретно – 2 часа в 5 клас, адмиравам 2 ч. в 7 клас, когато се завършва степен, но искам да знам след като в 9 клас ще се изучава с 2 часа, в профилираното и непрофилираното 8 клас 1 час, в никакъв случай няма да стигнат часовете, особено за СИГ, и второ предложение – час и половина. Вижте колко скромно е предложението - по половинка в 5 и в 9 клас. Вие ме питате откъде да се вземат. Аз си давам сметка, че уч. програма за учениците е 32 часа седмично, всеки един родител ще реагира, обаче защо вие ми казвате, че географите трябва да бъдат орязвани с 14 часа

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Това е некоректното ви твърдение и аз не го приемам. 24 часа имате повече.../Пейков:Кажете ми как става!/ Ето го, ето всички предмети са сравнени в Наредба 6 и сегашния проект...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Г-жо Костадинова, тъй като модераторът ни напусна, мога ли да ви предложа нещо прагматично и как до 20 мин да сме приключили с ясни позиции и едната, и другата страна.

ЯНКА ТАКЕВА (СБУ–КНСБ): А мога ли и аз сега да взема думата ...Аз съм изключително доволна за няколко неща: първо, защото именно тук в тази зала, ние преди години взехме решения да бъде намален норматива на преподавателска заетост на географите, на

историците и на колегите, преподаващи философските дисциплини. Мисля, че колегите останаха доволни от тази политика на нас социалните партньори. Е, ние синдикатите не сме свикнали на благодарности, макар че за това работихме последните 15 г. , докато дойде екип, който да каже-„Да, заповядайте, да, ще направим разчетите, да, финансово ще обезпечим “ и обикновено финансовото обезпечаване става с едни гърди напред от Янка Такева, както вие много добре знаете. Второто нещо, което искам да кажа е да се обърна към г-н Русев. Безкрайно ви благодаря, че вие преди много години може би 2, дойдохте при мен, направихме една среща и се уговорихме да направим Национална конференция на географите, на която да се поговорим за мястото на предметниците- географи, относно повишаване компетенциите на обществото за това каква е ролята на географията и на колегите, които преподават география. Аз бях готова, вие не дойдохте. Но пък като второ изречение на това мое изказване, искам да ви се извиня, че когато вие сега поискахте среща с мен тия дни преди 2-3 седмици, аз понеже пътувах изключително много из страната, бях в командировка, не можахме да се срещнем, но сега се срещаме. Така че сега можем да уточним онова, което не можахме заради динамиката на нашите трудови процеси. Но вие като ме потърсихте, аз веднага поисках една среща със зам.министъра г-жа Кастрева и с Директора на дирекцията – г-жа Костадинова. Безспорно всичките те имаха голямото желание да не се намаляват часовете на географите и бях в течение и на изработването на този график къде се увеличават часовете, къде не се увеличават , за какво се увеличават и за сметка на какво се увеличават. Лично аз смятам, че едни от най-потърпевшите колеги това са биолозите, и аз лично като председател на синдиката настоявам биологията, която също е матуритарен предмет, също е изключително важно от гледна точка, че завършвайки биология децата следват медицина – една от много важните професии в държавата, ще искам да няма минус 10 часа. И когато попитах един от директорите на дирекции , да не споменавам име, защо с толкова много са орязани биолозите, той ми отговори „защото си нямат експерт да ги защити в Министерството“. Е, аз ще бъда този експерт, който ще защита биолозите, защото те не са по-маловажни абсолютно от всички други предметници в образователната система. Току що идвам от една изключително важна конференция, където пък слушах едни други неща, че трябва да бъдат намалени абсолютно всички хуманитарни дисциплини за сметка на изкуствата, на музиката и спорта. И това е едно залитане. Затова аз смятам, че ние на тази среща и трите страни /МОН, АПГР и Синдикалните партньори/ аз съм дълбоко убедена, че ние тук всички трябва да намерим „златното сечение“. Изключително се обръщам към колегите, учители. Аз разбирам преподавателите във висшите училища, напълно ви разбирам, всеки иска да си защити дисциплината, за да си има студенти. Аз ви разбирам прекрасно, но искам да чуя колегията, географите. Искам те да ми обяснят защо смятат, че разпределението не е удачно, какво трябва да се направи, може ли чрез избираемите долу часове, които са оставени съответно в своите си училища, може ли те достатъчно ли възможности имат да го вземат като факултативен предмет. Аз смятам, че географията е една изключително желана дисциплина, по която нашите деца се явяват на матура и кандидатстват. Аз разполагам с информация по години колко деца кандидатстват по философия, география, математика... Аз знам, че географията е една от желаните и мисля, че тук висшето образование малко трябва да отстъпи на колегията и колегията да си каже думата, г-н Русев, защото аз съм дълбоко убедена, че отивайки си в училище по този начин ще застанат около учителската стая и биолозите и химията.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): г-н Русев има думата, най-после, най-после, заповядайте, г-н Русев

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Колеги, обсъдихме различни теми, чухме някои основни становища, които са важни... Мисля, че вече е време да се опитаме да обобщим позицията на Асоциацията, която също има предвид получените обратно доводи . Първо искам да кажа обаче, че в Асоциацията има 850 учители и 150 „неучители“ /

ЯНКА ТАКЕВА (СБУ–КНСБ): ние имаме 72 000 /.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Нее, за да стане ясно, че нее...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): ... че сте представителна организация!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да, друго, което искаме да кажем, наистина когато през 2001 г.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН) към (ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): Това е основната Наредба, извинявайте, защото виждам, че...

ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): значи сега се учи..., доколкото аз преподавам....

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): аз ви казвам, не гледайте типови и рамкови, учебните програми са направени за тези часове – основните по Наредба 6. Затова ви казвам, че некоректно правите сравнение. Учебните програми в момента са разработени за тези часове, които вие виждате и в Наредба 6 можете навсякъде да си я принтирате, за да видите, ако не я познавате.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Така, продължавам. Това, което на всяка цена хронологично искам да кажа е, че тези наистина вертикални опити за сравнение във времето водят до малко объркване. То е свързано с това че, ако наистина отчетем, че географската гилдия пое огромен удар през 2001 г. с намаляване на часовете и беше вменено да се занимава и с икономика и тя го направи геройски, искам да подчертая, с много трудности, но успя да се справи. Днес тези вертикални сравнения, според мен, на база на поредния удар срещу географията в училище според мен не са много удачни.

Сега конкретно искам да кажа как ние виждаме наше предложение, чува се тука някои неща, от гледна точка на Асоциацията. Първо, тука за г-н Такев специално, защото е питал каква е тази Асоциация...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Не, не съм питал, проучих...много добре проучих ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ето тук има информация Кои са мотивите ни за тази среща. Като ключова дума - има огромното разминаване между Закон и нормативна уредба. И сега аз ще ви кажа точните си доводи, не просто общо, а точните доводи защо смятам, че има разминаване. Ние смятаме, че Учебният план трябва да е 1:1 съблюдаващ Закона и духа на Закона. Законът ни казва така: Член 3 Принципи - 3.2.1. Ориентираност към интерес и мотивация – мисля, че тук примерът с матурите е повече от показателен, че географията има право на някаква претенция, заради това, че десетина години държи връх в желанието на децата....

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): как искате да ви отговорим, поотделно или...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Не, аз мисля, че ще ви хареса предложението и нека довърша. Второ- по въпроса за диалогичността конкретно насочвам думите си към г-н Такев, значи ние ви „заляхме“ с писма, наистина ви заляхме с писма, ние не знаехме до ден днешен, че има някакви неща, които се решават вече. Значи вие ни отговорете и да поставим вече по друг начин. Вие ни отговорете защо от 08.01.15г. нашата Асоциация позовавайки се на този принцип за диалогичност не е получила отговор. Тук г-н Такев ми обеща в Сливен, че ще провери, аз му изпратих специално писмо, в което той трябваше да каже...Но най-важното, което трябваше да кажете е не защо ви пращаме писма, а защо не ни отговаряте на едно писмо вече 10 месеца, второ писмо - май месец.

Аз между другото бих искал специално за г-жа зам.министъра, за нашата колежка, която е по география специалист, за г-жа Станкова също да предложи разпечатан материал. Тук са ни мотивите, да се придвижим заедно през тях.

Доводите ни – на първо място география и икономика е най-избираемият матуритетен предмет

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Вече 2 години не е !!! Само да отбележа!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Наистина ли, когато един предмет е избран в продължение на десетина години като най-избираем, сега доводът е силен, че в последната не е избран? И е много близо до първото място, така че...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): В последните 2 години

МАРИН РУСЕВ (АПГР): И така да е ... Това означава ли, че е спасен принципа, че географията се избира прекалено ясно от обществото, от децата се избира преимуществено. Нали, мисля, че този извод не може да се оспори с последната или последните 2 години. В това, което

ви предоставих, съм записал, че до ден днешен практически ние имаме отказ и нямаме отговор на писмото, което в правото се нарича „бездействие“. Бездействието в правото обаче има малко по друг смисъл, отколкото този, когато си говорим на улицата. Бездействието е нещо, според мен, което не би трябвало да се получава, когато на такова ниво, в такава държава, с такива претенции на либерализъм...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Г-н Русев, преговаряме ли материала, вие всичко това сте го написали...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз си мисля, че в момента конкретизираме някои неща, които са повече от ясни – написано е тук. Вторият ни основен мотив и довод да искаме, а ние наистина искаме представителност и то равна представителност е, че 5 от целите, които тук са написани, много точно пасват на географските възможности в училище. Става дума за Чл. 5 ал.1. И мисля, че тука са ясно показани! Вие сте извикали, поканили сте представители на други предмети, но представителите на другите предмети, които имат повече часове в 5,6 и 7 клас са в една от компетенциите, за които вие говорихте, а ние сме в доста повече компетенции. Според нас не се спазва духа на Закона и какво желаем ние, забележете ние сме го посочили- още веднъж ви го показвам. Ние искаме 63:37 съотношение в полза на историята да стане на 58:42. Толкова ли много искаме?

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ама извинете, ние не сме магазин за плодове и зеленчуци... *през смях* ... баница...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Завършвам. Да, разбира се, но тук става въпрос за доводи, това не са плодове и зеленчуци това са 5 от 12 формулирани цели.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ами тези цели не се ли припокриват с обучението по история и цивилизация, по музика, с изобразително...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ами тези 5 с музика и изобразително не се припокриват.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): цитира...*“националните, европейските, световните , културни ценности ...“* ! Веднага ви чета една от тези....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Разбира се и религиозната идентичност може да се вкара...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ние трябва да намерим добрия баланс....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да, точно така – търсим добрия баланс. В нашето предложение виждате накрая конкретно. По отношение на вашето учудване в Сливен как може по този начин некоректно да се отнасяме към историята, аз бих искал да ви покажа декларация на Търновския университет, факултета по история, който 1 към 1 повтаря нашите искания и то, обърнете внимание – да се изравнят география и история. Обърнете внимание – това е Историческият факултет.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): От историческия в Софийския университет няма, нито един от факултетите на Софийския университет не ни е пращал нищо.....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз предлагам да говорим за факти на нещо, което съществува, а не на нещо, което не съществува.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Добре, добре...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Възможно е да имат някакво мнение. Завършвам с нашите конкретни предложения. При сегашната ситуация, при това грубо компресиране, независимо как тук меко беше представено, с много повече материя при същите часове, според нас изходът е наистина с половин час повече, мисля че географската гилдия наистина ще се справи, ако тука има още половин час. Пак ще е трудно, но ще се справим. Продължавам в девети клас, ние г-жо Кастрева, в горния курс искаме само половин час в девети клас. Обърнете внимание на двойната разлика между история и география. И тук не става въпрос за гилдии, става въпрос за децата, които трябва да имат повече географски знания

...

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Дайте ми думата или си тръгвам след малко....

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Добре, сега ще ви дадем думата ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз приключвам, между другото най-малко говорих...

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Не, имам една реплика към вас, през цялото време....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Изчакайте малко, ще ви дадем възможност, аз завършвам, наистина ...

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Престанете да сравнявате отделните цикли и предметите!
Престанете, защото реално погледнато ние представляваме синдикална общност. Както са ценни за нас учителите по история, така са ценни учителите....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз какво по-различно казах?

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Еми не може дето се казва

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Кое не може?

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Пропорции, давате пропорции

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ние говорим за децата какво трябва да получат като знание

Завършвам.....ако обичате.....Наистина бихме искали, г-жо Костадинова, да видим някаква гаранция, че учителите с профил География и икономика ще могат ...сега дали това е направено или не? Аз отново ще се върна на това, че вие не ни отговаряте на писмата. Знаете ли колко неща щяхме да решим и нямаше да ги слагаме като предложения

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Във вашите писма няма и едно предложение...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ние в началото на януари ние даже предлагаме колегия, която да участва в комисиите, които вие направихте „на тъмно“. А това, което беше направено и беше представено тука като проект, честно ви казвам аз съм бил, бил съм на това...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Пак на тъмно, пак непрозрачно...извинявайте, ама вие както не сравнявате, така лека полека прокаравате тези тези, които уж оборихте ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Завършвам! Аз ще ви кажа как изглеждаше това в очите на тези, които участваха в „Принсес“ ...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): В очите на вашата Асоциация...моля ви се...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да, честно ви казвам там нямаше дори променена даже запетая в резултат на срещите с колегията, една запетая нямаше, можете да го сравните и ще видите, една запетая...И последно ...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Това е манипулация

ИВАН ТАКЕВ (МОН): да свърши г-н Русев, че г-н Томов чака...Г-жо Маркова, изчакайте

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Това е манипулация! Аз знам всяка една думичка как е променена, за разлика от вас. Днеска говорих с колеги, които трябваше да дойдат на тази среща, извинявайте за емоцията, защото г-жа Кастрева искаше тяхно представителство и знаете ли какво се оказа - че колегите не познават учебните програми и стандартите , и те не могат да се ангажират. И знаете ли какво са гледали - хорариума. „ Ми – казва- аз съм гледал само хорариума !“ Ама как ще гледаш само хорариума, има стандарти, има учебни програми, има очаквани резултати, понятия... Това го правите и вие в момента – не познавате, не познавате...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Само две предложения....

ИВАН ТАКЕВ (МОН): само да кажа – това, което давате от Търновския университет, някак си датите съвпадат с цялата тази кампания...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Но това е институция...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Даа...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Искате да кажете, че е подправен документ ли? Кажете си го, както го мислите.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Не, не .. видях циркулярното писмо ви писмо, видях съветите ви към колегите как да пишат, че „ сега е моментът....“

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Това вече го чухме, Но така и не ми отговорихте, г-н Такев защо вие не ни отговорихте на писмо от януари месец. Ще ми отговори ли някой тук ?

Тъй като г-жа Кастрева ме убеди, че Министерството има право на законодателна инициатива – предлагаме нещо прагматично. Ние не можем да го предложим на законодателя, но вие можете като министерство. Две неща са – първо: пише профил Икономическо развитие – смятаме, че тук може да се добави думата „РЕГИОНАЛНО“ –

Икономическо и регионално развитие развитие. Ние сме страна член на ЕС и това ще се приеме много добре. Свързано е между другото и с европейската квалификационна рамка.

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Вие защитавате ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Момент само... Имаме още един профил, в който е голямата болка на географията, че тя в Университета е припозната като природна наука, наука за Земята, а при вас, т. е. в средното образование е припозната като обществена. Има ли проблем, ако в профил „Природни науки“ се прибави думата „география“.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Искате ли да ви кажа в никакъв профил няма проблем да се добави думата география

МАРИН РУСЕВ (АПГР): В това, което ни презентирахте в Сливен обаче, нямаше думата география. Затова питам възможно ли е ...

Колеги, с едно изречение - това, което ви предлагаме, е минималното, което може да се направи и е насочено ... защото ние тези часове няма да си ги носим в къщи ... Това е наистина израз на мнение на много колеги.. Не е просто прищявка... Аз съм единствен тук представител на Университета.... другите ми колеги всички са от училища и не трябва да се внушава това, че университетската наука иска да си наложи мнението

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Г-н Томов, вие чакахте

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Сега ние сме тук като синдикално представени организации, в смисъл защитаваме интересите на целокупната ни синдикална общност. Искаме да ви посъветваме следното: Моля ви във вашите искания – не противопоставяйте катедри, предметници и не търсете начин да решите вашите проблеми, чрез айде да не кажа накърняване интереса или намаляване обема на зададените в рамката часове на отделните други дисциплини. Ще ви кажа защо. Вие сте се вторачили в изобразителното изкуство, музика или въобще в цикъла „Култура“, търсите пропорции между история и география. По принцип философията на учебния план е такава, че на този етап Законът ни е дал възможността да разпределим съответните КАО-та ли да речем, предмети, цикли и т. н., по начин, който е в интерес на обществото и развитие на децата. Ако трябва ние сега, по този начин да отстояваме именно на тия катедри, които вие засягате ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ама за какви катедри става въпрос??? Използвате думи, които ние не използваме!

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Ами става това, че вие искате часове от цикъл“Изкуства“ за географията! Ние това нещо не можем да го позволим, защото имаме членове, които са... са застрашени по вашия начин с орязването на часовете.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ние говорим не за членове, а за децата.

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Ако трябва да защитаваме изкуствата в случая, аз трябва да ви кажа, че тия компетенции вътре в целите, изкуствата ги защитават два пъти повече, отколкото вие. Давам само пример и се обръщам към комисията... Подобни от тук насетне опити за атаки за отнемане часове в рамката по посока на един предметен цикъл в към друг ние няма да позволим. Особено като се отнася за музика и изобразително изкуство. Тоя цикъл, който е пренебрегван през годините и то драстично. Един млад човек, който излиза от средното образование, обществения му живот поне 30 % е свързан с изкуствата.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): За това г-жа Кастрева и комисията демонстрираше постоянно такъв подход, към какъвто вие апелирате - да не се противопоставяме....

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Молим ви за следното: защитавайте си интересите в рамката на учебните планове, но моля ви не ни карайте да сме пристрастни, в зависимост от това как да се намесват в хорариума на останалите предметници. Тук имаме синдикалисти, познаваме се с тях....Търсете други пътища, по които да отстоявате вашите професионални интереси или целите на обучението.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Вие сте иначе абсолютно прав, но пък съгласен ли сте, че 1,5 ч. е малко? Все пак трябва да има конкретика в отговорите.

АСПАРУХ ТОМОВ (НУС–КНСБ): Виждете, ама аз не съм съгласен, че 1,5 ч. на музика са достатъчни. Как да кажа, че вашия 1,5 е достатъчен.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Значи вие казвате: “Този въпрос не ми харесва!” Сега е моментът, само за секунда - към колегите по география, като представители на МОН ли са ?

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Не, не са ...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Добре, чудесно, защото, колеги, ние седим от тази страна, а вие от другата не ги противопоставям, изглежда се изразих неправилно. Само искам да ви попитам открито и ясно: вие съгласни ли сте с нас, учителите по география, че час и половина, въобще не говорим само за 5 клас – 5, 6 , 8 ... не е достатъчно? Съгласни ли сте с нас?

ВАЛЕРИЯ СТОИЛОВА (149 СОУ) или ТЕМЕНУЖКА ЦАНОВА (54 СОУ): Разбира се, всъщност ние ако не сме съгласни, това означава, че заставаме срещу всички географи. Така, моето мнение - аз смятам, че в 5 кл. се полагат основите на географската култура, там полагаме основите на пространствените представи, изграждаме тези пространствени представи – това е важно за ориентацията на децата в света, в който живеят и не стига времето. Бих искала да помоля без да говорим за противопоставяне между биолози, историци ... Ние сме колеги. Аз мисля че не бива да се противопоставяме един на друг, мисля, че трябва да се търсят някакви резерви.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Но сте съгласна, че 1,5 часа при този компресиран материал е абсурд да се вземе.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Какво значи компресиран материал, за какво е малко?

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Виждете, аз съм специалист по география и предавам от 7 часа седмично до 1,5 часа. Абсурдно е, да не говоря, че е недопустимо да се смята, въобще да мине през мисълта на човека, че е възможно за 1,5 ч. този материал да се вземе. Говоря ви не за количество, говоря ви за качество! От 2000 година го говоря

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Точно така...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Разбрах ви г-н Полименов, нека ... защото г-г Петров .. заповядайте...

ЮЛИЯН ПЕТРОВ (СО-КТ“ПОДКРЕПА): Благодаря ви ! Аз също искам да кажа, че представлявам голяма част от учители по география в страната, нека не се броим, няма да си мерим по този начин сферите на влияние, но от там нататък искам да кажа няколко неща, няколко акцента, които ще бъдат по глобални, вие сте експертите и говорите на по-конкретен език, но мисля че за учителите и то за учителите по география, ние като синдикат отстояваме да не се намаляват часовете по география. Оттам нататък ние настояваме и да се увеличат и часовете по музика и изобразително и всъщност една такава съпоставка не би трябвало да е антагонистична, а трябва да се потърси един баланс в този учебен план. И в тази посока искам първо да благодаря на Министерството за този диалог, който имаме. Резултатите могат да са много, много, много по-добри, но диалогът го имаме и в това отношение мога да ви репликирам, че вие като Асоциация не сте имали достатъчно контакти или сте останали неудовлетворени от този диалог, но като цяло в национален мащаб го имаме. По същия начин сега тече и дебатът по разясняване новия Закон, работата по стандартите и ... така. Но каква е болката на учителите, в т.ч. и на географите, имаше една положителна стъпка напред по отношение на намаляване на нормативите, това беше чудесно и сега искам да ви кажа, че ние като синдикати, надявам се сме в обща продължаваща борба, която е дори и финансова, за още намаляване на часовете, не само по география, а за изравняване към 648 ч. за всички учители в страната, нещо което е визирано в решенията на комисията по дискриминацията, защото не може на един учител, който е с еднаква образователно-квалификационна степен да има различно заплащане. Това е нещо, което е свързано с и финанси, но е свързано с една наша борба в бъдещето. Друго нещо – проблемът на географите, и не само в малките училища не могат да направят норматив, защото Наредба 3 до известна степен им пречи – ал.4 т.2. се казва, че трябва да имат половината норма по този предмет...Значи тая Наредба трябва да бъде коригирана, ние

сме дали предложение. Това е по отношение на учителите, но по отношение на учениците – казахме всъщност, че географията е един от предпочитаните матуритетни предмети, това е безспорно, но за съжаление там резултатите са ниски. Някак това забравихме да го отбележим на тази среща

МАРИН РУСЕВ (АПГР): То е обяснимо ...

ЮЛИЯН ПЕТРОВ (СО-КТ“ПОДКРЕПА): Защо това е така. Това е нещо, което аз споделих на отраслов съвет – съотношението между нови знания и упражнения, трудността в учебния материал не само по география, а и по други предмети. И ако преди е било 80:20 то философията на Министерството, за което ги подкрепяме е 60:40 и пак не е достатъчно и нашият синдикат настоява за 40 към 60, тогава ще има повече часове за упражнения, тогава ще дойдат и добрите резултати. Всъщност трудността на учебния материал води до неусвояване на учебните знания. И тогава вече ще мислим за една промяна. Значи колегите в страната, в т.ч. и учителите по география са за несвлягане на учебно съдържание от по-високите класове към по-ниските, а това се наблюдава като елемент, като някаква тенденция....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Т. е. компресиране ...

ЮЛИЯН ПЕТРОВ (СО-КТ“ПОДКРЕПА): Да, нещо което учителите в страната не го приемат и аз го заявявам тука и като наше становище. А оттам нататък сигурен съм, че трябва да търсим баланса, наистина да бъдем достатъчно диалогични. Много се надявам, че Министерството ще чува това, което се казва в страната, защото те в рамките на кампанията за новия Закон чуват и много детайли не само от предмета география, а от всички други предмети, които се обсъждат в момента, защото в един такъв дебат се говори за всичко. Завършвайки искам да кажа, че ние като цяло поддържаме, но ако искаме да има резултати, заедно трябва да търсим баланса и в Учебния план и като цяло във всички промени, които трябва да се случат в нормативните документи и в новия Закон за Предучилищно и училищно образование.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Благодаря на г-н Петров, аз сега ще дам думата на г-жа Костадинова, но първо ще вметна, ако позволите. Имаме „питка“, тя трябва да бъде за разделена по един начин. За да се преразпредели, то трябва да се вземе от едни и да се даде на друг. Апелът е да не се противопоставят колегите

ЮЛИЯН ПЕТРОВ (СО-КТ“ПОДКРЕПА): Аз това казвам...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Да ама трябва да се вземе от някой, за да се даде на искащите географи.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Не съм съгласен с това....

ИВАН ТАКЕВ (МОН): **Защото аз ви казвам, аз съм повече консуматор като родител, отколкото част от експертната система. (!!! това обаче въобще не попречи на г-н Такев през цялото време за взема експертно отношение в защита на позицията на МОН по всички въпроси, с което всъщност попречи на нормалния диалог по време на цялата среща !!! – М.Р.)** Обаче вижте сега какво се получава - всички казват, че учебното време в България е най-краткото в Европа.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Защото там децата учат 60 мин, а не 40

ЮЛИЯН ПЕТРОВ (СО-КТ“ПОДКРЕПА): Но там учат и по-малко неща, отколкото тука...и има повече ваканции....

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Не се прие у нас да се удължи учебната година, свързано е и с финансови ресурси и с желание..... идеята е такава – как това кръгче да се разпредели. Г-жа Костадинова има думата.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): По моя преценка се получи един хубав разговор... хубаво е да се събираме, изясняваме и да вървим консенсусни решения. Във връзка с вашите искания ще започна отзад-напред - за двата профила - икономическо и регионално развитие, така или иначе дали ще присъства регионалното в наименованието на профила, това не пречи вие да включите елементи, които опират до регионалното развитие в профилираната подготовка

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Ние сме го включили...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Ето Хриси казва, че регионалното е включено, значи едва ли има необходимост да се променя Закона, за да се добави една дума в наименованието на един от профилите, така че в рамките на „икономическо развитие“, ето Хриси казва – регионалните елементи са включени, затова мисля че можем да си стиснем ръцете. По отношение на природните науки да се добави географията... Аз може би се намесих в реплика на доц. Русев, защото казахте вие представих профилиращите предмети. Тепърва предстои разработването на стандарта за профилираната подготовка. Законът казва, че стандартът трябва да определи основните два, а третият и/или четвъртият се определят на училищно равнище. От тази гледна точка НИЩО не пречи към всеки един от профилите да се появи географията като трети или четвърти включително към чуждозиков, включително към хуманитарен и т.н. Т.е. това, че географията не е определена в основните... /

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз бях подведен от вашето представяне

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): ...съвсем не значи, че не може да се появява. Освен това, във връзка с друго ваше искане, възможността да се дават часове в раздел Б за разширена подготовка по география – има възможност от 8 клас, даже не от 8, още от 1 клас...така че и в 8 клас, и в 9, 10, 11 и 12 клас, дори ако профила не включва география, училище може да задели и реши да даде на географията ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Излиза, че ние това няма откъде да го знаем, ако не се срещнем днес ...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Аз затова ви казвам...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Духа на Закона, извинявай, Жени, духа на Закона казва: „Училищната автономия е водещ принцип“. В духа на училищната автономия, реално погледнато за първи път училищните ръководства заедно с екипите си могат да правят учебни програми в часовете за разширена подготовка. Разширена подготовка е на вас познатата, на всички познатата в работата ни, задължително избираема подготовка. Т.е. това са задължителни часове. Но вие в училище можете да си ги разпределяте по начин, по който...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Добре, обаче ние това не го оспорваме.....

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): ... точно така „можете“

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Това е автономията, ама автономията е отговорност...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Но автономията е в ръцете на един директор...Ако има някакви форми на гаранция за разпределение ...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Има педагогически съвет, не може един директор да си разпредели сам часовете, без да се съобрази с Педагогическия съвет .

ИВАН ТАКЕВ (МОН): еднолично не може...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): г-н Такев не е така...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Сега има един съвсем страничен инструмент на граждански контрол-обществения съвет. Той дори ще коментира без дори директорът да е член на Обществения съвет - разпределението на бюджет, избор на учебници, стратегии за развитие на училището, т. е. в духа на Закона това е всъщност ориентиране към интереса и мотивацията на детето. Защото в едно училище интересите на Софийска математическа гимназия са едно, а във вашата гимназия – съвсем различно. И училището ще може наистина да си създава, благодарение на професионализма на учителите, когато вие сте добри учители, вие няма как да се страхувате от избора на своите ученици. Вие го провокирате с работата си. Те ще изберат предмета не заради нещо друго, а заради вас. Учителят е определящият.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Вие ни предлагате такъв изход - така ли да го разбирам? Логиката ви е желязна, няма да го коментирам...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ами то е решение... защото вие ще получите ...Още нещо на колежата да кажа - разликата между учебния план, който добре познавате в училище, и този рамковия, който сега виждате и затова ви се губят часовете. Защото Проектът не е

разписан още от Министъра и каквото и да си говорим тука последната дума е на Министъра...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Но е хубаво сега да ги обсъждаме, а не след като ги подпише Министърът – нали това е безспорно ...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Казвам, че ние можем да правим предложения, но последната дума е на Министъра. Извинете много, ама в една правова държава властите и субординацията е законодателна и изпълнителна власт. Но в изпълнителната власт, да, г-жа Костадинова е Председател на работната група, аз като Заместник министър ще одобря, ще контролирам нейната работа, ще дам и доклада на Министъра, там може да има две или три предложения, Министърът може дори да върне доклада, да каже: *“Съжалявам много, аз обаче настоявам музиката да се изучава с 5 часа седмично ...”* Това политическата отговорност на Министъра. Така че всяко нещо, което предлагаме естествено трябва да бъде добре аргументирано, то трябва да бъде водено от интересите на децата и най-важните хора – учителите . Защото учителите са тези, които ще прокарат тази ваша политика. Така че, от гледна точка на възможностите, все още на обществото, не само на учителите, на директорите, не само нас като неправителствена организация, на родителите - Духът на Закона е непознат. Защото ние сме свикнали с едно по-старо време, в което всички бяха свикнали с това, че някой друг се грижеше за това кое как ще се случи. Говорим вече за отговорност. Защото за мен автономията е отговорност, тя не е свобода. Тя е отговорност, защото ти сключваш граждански договор с родителите...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Все пак ние тука говорим за рамка, в която ще се движи тази отговорност. Предмет на нашия разговор е рамката

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Естествено...За това имаме разписани задължителни часове и избираеми часове, които пак са задължително избираеми и се наричат разширена подготовка. Вие се борите за този първи раздел – задължителната подготовка... защото то е гаранция за вашия хорариум!

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Да! И вижте защо: Вие сте много права, но има един много тънък момент, вие сама го казахте – „може!“ – и ако приемем, че едно училище не избере географията и си останат тези час и половина, ние се опитваме да ви кажем, че тези час и половина слизат под екзистенц минимума, т.е. минимумът е два часа, а не 1,5 ч. Разбира се, ако училището реши може да даде от тези часове и 2 и три....

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Уважаеми колега, минимумът се определя от това какво ние сме заложили в Учебната програма ...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Вие сте заложили **ТОВА** в учебната програма!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): ... което какво означава, че ние вървим от тази позиция - ако хорариумът часове се запазва като в така предложения проект на учебен план, учебната програма трябва, според вас, не ви дава възможност за качествена подготовка.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): ... и количествено и качествено...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Количественото се определя в учебния план. За да бъде качествено постигнато това - говорим хорариумът часове да бъде запълнен със знания, да бъде качествено дадена основата, за която тук колежата говори, защото аз тука ще се върна, колега, не започва всичко от 5 клас! Моля, ние говорим за надграждащи знания, ние въвеждаме понятия от географията, може лайшки да ви звучи – още от 3 клас! Така че ние говорим за спиралата на знанията, която трябва да се развива във времето. Аз ненапразно в Сливен ви казах: колега, вие се сравнявате в 5 клас с музика, ами защо музиката не се сравни с вас в 10? Кое е некоректно! В съответната възрастова група ние трябва постепенно да въвеждаме знания, умения, компетентности, да формираме отношения, съобразени с възрастта на детето. Защото цялата наша работа трябва да бъде ориентирана към детето. Ако го няма детето, къде са ни учителите?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Нали това твърдим и ние !!!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Затова аз ще помоля вашите предложения за оптимизиране на учебната програма така, защото отново ще се върна, без нито един от нас да бяга

от отговорността, да предложи такава оптимизация на програмата за 5 клас, така че да говорим за качествено обучение по география в рамките на това. Ние ще я предложим на Министъра, отново ще кажем...важно е да бъде конструктивен разговор...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да обаче – много важен момент: Час и половина по принцип „вредна“ формула за всяка дисциплина. Ако нашите предложения бяха поне малко да намалим въпросната разлика, е не защото искаме да настигнем историята, основната ни идея е да няма срок, в който да има един час, за която и да е дисциплина.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Да, но има и по половин час дисциплини – музиката, изобразителното изкуство са по 18 ч.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): ... в прогимназиален етап ...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ще отворя скоба – в предишните образователни програми абсолютно по различен начин се формира хорариумът часове. Този път нашия Закон регламентира, че Учебният план определя годишен хорариум и ето ви още едно измерение на училищната автономия. В едно училище ще могат да решат, че ще изучават този годишен хорариум, могат да го покрият в седмичното си разписание само първия срок, другите ще могат да го покрият 2 часа, през час, абсолютно различни решения наистина в зависимост от училището, децата, политиките, които вие провеждате, с цялостната организация на учебния процес – това също е една гъвкавост, нека да избягаме... Защо, колеги, непрекъснато искате да се връщаме в рамката ... извинете много ние тук сме 15 човека, 10 и ние сме много различни! Защо искате вие да влезете в моя костюм и аз да вляза във вашия? Смешно ще ми стои!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Няма такава нещо, няма такава нещо!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Искаме да излезем от рамката. Искаме да дадем възможност за гъвкавост в училищните политики, но отново ще се обърна към това – нека да се обърнем към качеството. По повод на в. “Сега“, имаше една статия днешна, в упрека беше към нас, че ние не виждаме интереса на децата, че ги натоварваме с много знания, с много домашни работи...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): в статията се казва: „...познават ли експертите от МОН законите на Нютон...“, закона, че на всяко действие има равно по сила противодействие и колкото повече ги натискаме с повече знания, толкова по-... ще увеличим тяхното нежелание да се учат. Това беше общо взето тезата на статията, която е доста спорна . Но също там ..нали, тука местим мебелите, там увеличаваме, там намаляваме .. това са лично европейски примери ...Германия, Финландия...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Нали се досещате как ние не можем да вземем от...между другото ние коментирахме още нещо в Учебния план и затова и не сте получили отговор на вашето предложение, защото ние сме получили изключително много предложения. Имаше предложения за учебните седмици, които трябваше да бъдат нечетно число, да бъдат 31. Това създава изключително трудна организация. Затова и...делението на 1,5 ч. е условно, ние казваме 54 ч. годишно, но то пак е свързано с броя на учебните седмици. И ние не можем да кажем „Не! Географията ще се учи с 50 часа, а биологията ще се учи със 100.“ Мен този въпрос ме ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Може ли да предложим г-жа Костадинова ако може да продължи, имаше там още нещо, защото тя наистина беше прекъсната на средата.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): За нищо... Важно е да изчистим нещата. Значи за предложението ви по отношение на икономическото развитие, мисля че стана ясно, по отношение на появата на географията във всеки един от предметите, включително и като разширена подготовка, без да е профилиращ...Но аз искам да ви споделя още нещо – в действителност все още работим върху някакъв проект на Наредба за профилиращата подготовка и обмисляме сериозно варианта в природните науки да се появят като задължителни, като възможност за задължителни профилиращи предмети географията и биологията в комбинация. Тъй като биологията я има в комбинация с химия, съответно

физиката с химия, вариант е и с география, т. е. още по-силно да бъде присъствието на географията, не просто като трети или четвърти профилиращ предмет в природните науки, а като основна природна наука. Да бъде географията основна природна наука. Така, по отношение на другото ви предложение - чете: *„Преподавателите по география да могат регламентирано да водят Гражданско образование...“*

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Това го говорим още от началото, включително и за предприемачеството е логично....

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Значи за нас е важен принципът – всеки учител, който има правоспособност

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Правоспособност обаче !!!

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Да, да, защото е учил, в обучението си е покрил теми, свързани с предприемачеството, икономиката, гражданското образование и т. н. няма основание да бъде нали отрязан от това ...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Това трябва да бъде разписано!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Да, ама ние как да ви отговорим на този въпрос, съжалявам, Жени, защото вие казвате „отговор“ - те при нас нещата се случват динамично във времето още повече това, че ние сме правили предложения и ние продължаваме да правим предложения, все още не означава окончателният подпис на Министъра, вие сами знаете, защото се постаряхме да бъдем достатъчно прозрачни, гъвкави, да изведем своите концепции. Знаете, че първоначалните ни проекти на Учебни планове, които предложихме на отраслов съвет, след това на обществен съвет, още преди да бъдат качени на сайта претърпяха промени. А вие в окончателния вариант все още наистина не сте ги видели, защото продължава **дискусиите и Министърът каза: „Искам всеки, който иска нещо да каже, да го каже - тогава ще го приема окончателно“**

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Значи ако ние сме използвали остър тон, както се тълкува от г-н Такев, то е може би в тая посока

ИВАН ТАКЕВ (МОН): то не е тълкувание, г-н Русев, извинявайте много, не само аз го говоря ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Момент, моля, ако ние сме набедени, че използваме остър тон, то е заради това. Вие твърдите, че става въпрос за обществено обсъждане, а ние не чувстваме, че това е обществено обсъждане. Защото – вие спускате нещо, ние ви пишем писма и не ни отговаряте. И за нас това не е обществено обсъждане....

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Вие как си представяте..., че екип...то не е ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Сигурно е трудно, но ако имаме отговор, ние няма да ви задаваме тези въпроси. Ние нямаме отговор.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): ДОБРЕ, КАКВО ДА ВИ ОТГОВОРИМ:? „НЕ ПРИЕМАМЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО „

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Поне пишете, че сте ни получили писмото, ние нямаме отговор, разбирате ли...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Ама чакайте малко, то е несериозно! Вие сте го завели в деловодството, естествено е, че това тука не е халваджийски тефтер..

МАРИН РУСЕВ (АПГР): На 8 януари сме го завели...!

ИВАН ТАКЕВ (МОН): ...то е стигнало и е прието за сведение, и какво значи....., че не сме ви отговорили лично ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Има по закон едномесечен срок да отговори, аз мисля, че говорите сега едни неща общи ...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Оооо, вие пак...Само, г-н Русев, уважавам вашето желание да защитавате някаква общност, но малко започва да прилича на историята във вица за краставицата...99% вода... Ние вече минахме по същество, канструктивни неща, вие се връщате към началото, за да изчистите някаква гузна съвест....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): но мен ме притеснява факта, че все още никой не ми отговаря такъв ли е механизмът, когато някой пише до МОН. Това е важен въпрос. Това даже трябваше да бъде първият въпрос , който да обсъждаме.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Ааа...добре. Въпросът е такъв - говорихме, обсъждахме ...да, и стигнахме до някакво обобщение. Теза, антитеза и синтеза. Да синтезираме нещо от тази среща, защото по-скоро на тази среща вие трябва да кажете това нещо след всичко ..., упражнихте обществена активност, казахте, написахте, редно е пак вие да кажете след тази среща какво мислите и ние ще преценим дали...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Все още на най-важните ни въпроси не е отговорено, ние не можем сега да отговорим, очакваме ...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Г-н Takeв, само докато дадем думата на г-жа Кастрева и г-жа Костадинова, да кажа – Жоро Пейков, колегите ви от НПМГ бяха заедно при мен, нали знаете –г-жа Генова и ученици. Каква беше целта на тази среща?

ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): Да се коментира учебния план

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Доволни ли сте от тази среща?

ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): От това, което говорих с директорката, г-жа Генова, тя е доволна от новия учебен план ...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): ТЕ НЕ МОЖЕХА ДА СИ ПРИПОЗНАЯТ УЧЕБНИЯ ПЛАН И НИЕ НАПРАВИХМЕ С Г-Н ДЖЕРАСИ СРЕЩА. Готови сме и никога не сме отказвали диалогичност, когато е било направено цивилизовано и конструктивно. Друго, което ще кажа, тази папка е пълна със становища, така, както сме ги обявили – едното беше девети, сега е трети. Готова съм да ви ги предоставя, да ги видите! Няма нито едно конструктивно предложение в съдържателната част, по учебната част..

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Кой го оценява това дали е конструктивно или не?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Ма няма такива предложения, нямаа! Има само за часове!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): За какво говорите, наистина?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Мисля, че съм ясна – за учебните програми и за...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Има срок 3 декември защо правите прибързани изводи ?.....

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Няма към момента, казвам възможно ли е това?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Възможно е да дойдат, щом срокът е трети, разбира се , възможно е...

Ние очаквахме например за тази среща, че ще си изясним нещата и да дадем конкретни...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Въпрос - Изяснихте ли си ги?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Все още не е завършила г-жа Костадинова и аз я чакам, ние я прекъсваме непрекъснато...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Само един въпрос към г-жа Маркова - ние сме си говорили много пъти с вас на тема география. Искам да ми кажете, задавам към вас този въпрос, аз съм го задавал научно, никой не задава просто така - Вие лично смятате ли, че при сегашното предложение на този материал за 5, 6 , че е достатъчно час и половина, вие лично като специалист, като експерт по география ...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Ами то е разработено, то е съобразно всичките нови моменти, за които ви говорих. Всеки един очакван резултат, всяко едно понятие е прецеизирано ...

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Може ли да се вземе, да се преподава за час и половина, т.е. не може 1,5 ч са достатъчни да се преподава количествено ... качествено!

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): / повтаря успоредно с говора на Полименов/ Да! Направено е, че да се преподава за час и половина, както е направено за един час е направено за час и половина. Няма как да бъде, няма как.....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ние изобщо не засегнахме една много важна тема. Аз винаги го казвам: в Южен Сливен и Северен Ямбол това, за което тука си говорим е невъзможно и 1 % да стане./ Полименов: всички колеги го казваме, не вие го казвате!/ Ние съзнаваме ли, че в нашите учебници ще има материал, който няма да е достъпен за 40% от децата и знаете за кои деца става въпрос. Къде търсим изход?

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Вие ще кажете: вие ще напишете учебници..., вие сте автор на учебник, значи ще свалите академичност...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ами аз понеже видях, че ще има климатограма и хидрограма в 5 клас и си реших, че те не могат да се справят.....

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): С кой глагол, колега, с кой глагол? Да чертае ли? Да анализира ли? Моля ви се, четете учебните програми, думичката е съвсем проста, кажете коя е - „ЧЕТЕ“!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Не си променям мнението! Значи тези деца в 5 клас ще четат стълбчести диаграми и линейни диаграми.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Господа, нека да завърши г-жа Костадинова. Така можем да си осъзмем в детайлите.....

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Благодаря ! И сега пристъпваме към това, което бяхте поискали – увеличаването условно казано на часовете както в 5, така и в 9 клас... Мисля, че стана ясно, че тук не разпределяме баница и не можем да увеличаваме едни часове за сметка на други. Затова ще се обърна **най-искрено към вас - до 3 декември има време, мобилизирайте целия този състав в Асоциацията и ни дайте предложения как за разписаните в учебния план час и половина оптимално какво може да се научи за 1,5 часа...**

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Доста неща трябва да се изрежат

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): **МНОГО ВИ МОЛЯ ДА КАЖЕТЕ КЪДЕ ДА СЕ СЛОЖАТ?**

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Не къде да се сложат. Те просто трябва да се „изрежат“. Ако вие сте решили, че 5 клас е най-подходящ да се учат еклиптики, слънцестоения и т. н., децата не могат да се справят. Разберете го.

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Няма такива неща... В кой клас да се сложат ?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Вижте, големият проблем за 5 клас е този, че... някои казват „не можем да го махнем, защото по-нагоре не е предвидено никъде“. А става въпрос за сложни неща... Т.е. едно такова вътрешно движение на идеи наистина трябва да има и да се обсъди. Освен това, когато ние сме недоволни, ние сме недоволни, защото ни дават 5 клас и не ни казват с какво ще ни „изненадат“ в 6, 7 и в 8 клас ... Така ли е?

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): По отношение на това, ние го правим в изпълнение на Закона, който казва, че учебните програми за 1-5 клас са за следващата година...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да, но е необходима една сверка - в 6 клас се предвиждат 15 ключови думи, такива, че да знаем защо влиза Африка в 5 клас и какво сте ни предвидили в шести. Поне да знаем....

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Ама те са качени документите, те са качени...всичките, недейте да говорите напразно....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Вижте, не са качени, качено 1 клас и 5 клас. Друго не е качено...Ние не знаем в последния момент какво ще стане и какво ще се промени.

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): В общи линии вие параметрите ги имате. Но аз пак се обръщам към вас наистина с гореща молба – кажете ни какво не е по силите на учениците и смятате, че трябва да падне. Ако кажете, че еклиптика не е по силите и това не трябва да учат всички ученици, а може да остане в профил – чудесно! Ето такъв разговор искаме да водим. Преценете и ни помогнете ..

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Доста ще трябва да се реже....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Аз мисля, че не е само това решението да намалим думички. Не е само това решението...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): *към Полименов да отложи диалога с Маркова, за да се продължи, защото г-жа Кастрева има и други ангажменти.*

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Имаме ли друго от госпожа Костадинова?

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Няма ... това са нещата...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): **ЧУХТЕ, КАКВОТО ИМАХТЕ ДА ЧУВАТЕ, ВИЕ СТЕ НА ХОД СЛЕД ТАЗИ СРЕЩА И ЩЕ ИЗРАЗИТЕ ВАШЕТО СТАНОВИЩЕ ...**

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Имаме ли думата?

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Да, кажете, заповядайте...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Първо искам да кажа, че неслучайно в някои от нашите писма пише, че са копие до две комисии, тъй като някои неща трябва да се решават от две комисии.

Второто - ние сме абсолютно убедени, че противопоставянето ни не е, че нашата Асоциация иска да вземе часове от някого, а иска да се изравни с някого. Обидното е, че е заложено да има два пъти повече история от география. Това е обидното. Ако ние започнем наново и не се сравняваме със старите неща...

ТАКЕВ, МАРКОВА, КОСТАДИНОВА *предприемат общо апострофиране в защита на историята като и тримата говорят едновременно и на практика успяват да заглушат РУСЕВ ...*

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Имаше дебат в пленарна зала, който искаше друг, отделен предмет освен История и цивилизация, искаха депутатите да имаме предмет антикомунизъм. Тогава как щяхте да го коментирате.

ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): Не беше точно така, г-жо Кастрева, ставаше въпрос да се изучават престъпленията на комунистическия режим в историята...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Напротив, имаше го и като отделен предмет...в комисията по образованието.... Защото дебатът вървеше на много нива

ГЕОРГИ ПЕЙКОВ (АПГР): Защото може би младите учители не знаят нищо за този период

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Все пак сега трябва приключим нещо по-важно. Г-жо Кастрева, ние смятаме, че това съотношение, ако го оставите по този начин, никакво „кастрене“ вътре в географията няма да реши проблема. Практически, ние отново настояваме да се погледне няма ли заложени несъответствия между заложеното в духа на Закона - това с целите, компетенциите, които тук някои от тях бяха спестени, няма ли заложено противоречие между това, че в духа на Закона никъде не се предвижда история да се учи два пъти повече от география. Освен това, ние не говорим за гилдиите. Едни и същи са хората, които ще го преподават. Ние искаме децата ни да не стават „Черни Златки“! Това искаме! Искामе по-малко географска неграмотност да има в нашето общество. Това, според нас, 63 на 37 е обидно априори още като ни подавате учебния план, обидно е! ...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ще предадем този разговор на министър Танев, бъдете сигурни, така че... Той все още не е разписал Учебния план. **В КРАЙНА СМЕТКА НИЕ ЩЕ ПОМОЛИМ, ОТНОВО ЩЕ СЕ ОБЪРНА КЪМ ВАС ...**

МАРИН РУСЕВ (АПГР): 58 към 42 искаме да бъде, не 63 към 37!!! За половин час в девети клас става въпрос, за нищо друго!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Аз, съжалявам много, но отново ще се върна на това, което каза г-н Такев, става дума това откъде го взимаме и защо.

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): от избираемите часове!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): ами тогава нарушаваме изобщо духа на Закона, където говорим за училищна автономия....., вие можете да мотивирате своите училищни ръководства и да го направите през възможностите на разширената подготовка

СТАНИСЛАВ ПОЛИМЕНОВ (АПГР): Аз не съм съгласен!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Извинявам се, понеже наистина е важно като разбиране, към г-жа Костадинова : Това, че пише „икономическо“ в никакъв случай не означава, че има знак за равенство с „регионално“. Регионализъмът не е само икономика, то е и политика, то е и избори и много неща...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): нали не искате сега да променяме Законите...

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Ето, включете се още в първите етапи в обсъждането на профилиращите предмети, такива, каквито са, за да си гарантирате и да видите присъствието на това в профилиращия предмет

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ако все пак там има думата „Регионално“, ние много голяма част от въпросите ще ги решим. Поне тука предложението ни не нанасява никого. Прибавя се една думичка...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Законодателната инициатива може да бъде на отделен народен представител, може да бъде на Министерски съвет, иницирано от Министерството

ЕВГЕНИЯ КОСТАДИНОВА (МОН): Но няма гаранция, че МС ще приеме предложението

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Но ние не искаме да ни гарантирате, ние искаме да го предложите... нищо друго

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ама нали екипът трябва да е убеден, че има достатъчно силен аргумент, за да се стигне до законодателна промяна.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Силен е, защото това не пречи на никого!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Ами от ваша гледна точка...то и другото не пречи, когато бъде развито през профилираната подготовка...едно заглавие...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Все пак има много голямо значение да е в името на профила.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): По-важно е с какво съдържание ще се запълни профила, а не... Имаше много дебати по отношение името на профилите.“Софтуерни и хардуерни“...и на нас не ни харесва, но Законодателят го прие. Ние сме правова държава, в крайна сметка, нали говорим за гражданско

МАРИН РУСЕВ (АПГР): И другият проблем е - само история се разбира с цивилизация ...

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Каква история и цивилизация ? Два отделни предмета ли са това ?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): ... само с химия се разбира екология. Така излиза.... Става въпрос за ясни неща, само с география ли се разбира икономика? Нали разбирате, това деление е в голяма степен тежашо, защото знам случаи, когато идва възможност учители да участват в проект и на тях им се казва „ ние сме тези, биолозите, дето ще свършим работа с човешко здраве, а вие че разбирате от спорт и туризъм, няма никакво значение за нас“ и т.н.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Вече сме в сферата на свободните дискусии ли сме ?

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Аз отново ще ви върна в духа на Закона. Защото той наистина дава възможности, което е едно от големите му преимущества. Тъй като вие сте хора, които милеят за средното образование, за първи път Законът дава възможности за формиране на т.нар. иновативни училища. Вие като сте колеги, които искате да направите нещо различно, а това е ценното, да направите вашето училище различно от другото, през стандарта за учебния план вие можете да си направите учебни предмети, които да са интегративни – нещо, за което вие говорите имате възможност да имате едно по-друго учебно време дори с един съвсем нов учебен предмет – това са все възможности в духа на автономията. Така че творчеството на учителя е поставено на едно много добро място. Но колегите, всички ние още не сме свикнали с това. Страхуваме се от неизвестното, защото не го познаваме. Не можем да преценим колко по-добре можем да направим нещата. Пример от последната ми среща вчера, във Враца, защото много от директорите на училищата, в които изкуствата са водещи, претендират защо „хореография“ не присъства в задължителните часове изобщо, а в същото време имаме такъв профил. Един колега, директор на училището , поиска думата, представи се, че е от училище с изкуствата и ние с г-жа Костадинова се спогледахме, защото знаехме,че ще ни пита за хореографията като задължителен предмет я няма. В учебния план, за който вие претендирате, защото вие казвате „Искаме такъв хорариум география“ . Но колегата беше достатъчно запознат със Закона, беше изчел нашите съответно стандарти и каза, че няма да ни пита за хореографията, а ни благодари, защото той разиграл учебен план в духа на новия стандарт и видял, че той е много по-добър и пред неговото училище има много повече възможности. Единственият въпрос, който той ни зададе е дали Министърът ще разработи учебните програми по хореография.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Г-жо Кастрева, това на нас - географите, не ни върши работа...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Защо си мислите, че не ви върши работа? Просто не търсите решения и в тази посока. Вие ги търсите единствено и само в задължителната подготовка.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Между другото, доц. Русев, след нашата среща в Сливен, на всяка следваща среща аз питах в залата има ли географи ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Да, разбрах, че сте питали ... Правили сте такава реклама на асоциацията... Чели сте писмата ни... Само че, защо не сте ги чели до края?!...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Аз не съм ви рекламен агент ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Казаха ми какво сте правили...Благодаря ви

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Просто питах в залата и казах, че има такива писма и в интерес на истината вчера във Враца се изказа ваша колежка от Монтана ...сега ще ви цитирам, тя г-жа Костадинова много внимателно...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Десислава Аврамова се казва

ХРИСТИНА МАРКОВА (МОН): Ааа, вие я знаете !!!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Все пак ние оставаме с впечатлението, че не се ли промени това в 5 клас задачите ще бъдат поставени като неизпълними. Това е стартът на децата в географията, то се вижда, то се усеща, няма нужда от доводи, то се вкарва нова материя надолу, то се вижда защо тука трябва да е половин час повече...

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): В седми клас е увеличено достатъчно, там са увеличени и броят на учебните седмици, те са с 2 повече и уч. часове са толкова, колкото са и на историята – 2 часа , дето се сравняват с тях...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Сравняваме се, защото са два пъти повече! И в 5-7 и в 9-10 историята е почти два пъти повече. Сравняваме се. И ви моля поне за пети клас да помислите дали може да бъдат повече, това да се направи. Защото, кажете ми, колко асоциации като нашата се опитаха да бъдат активни в цялата тази кампания, колко....?

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Само че постфактум...Философите сега пратиха писмо до Президента, до Председателя на Народното събрание да спре спаменето на Закона, защото видите ли, изказаха 5 тези, че това били петиции на родители от ПМГ и др – те изложиха свои тези...Когато се приемаше Законът, когато вървешебитката трябва да върви там в комисията, преди второ четене....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Но ние бяхме активни там, дори внесохме и в Народното събрание...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Те са законодатели, защо не ви обърнаха внимание?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Защо и вие не ни обърнахте внимание? По същата причина! В тази държава не се отговаря на писма...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Тази държава се казва България.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): България се казва и вие сте лично отговорен за това, че нямаме от 7 януари писмо. Аз го повтарям...Мисля, че това е в най-важния принцип на днешната среща...

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Дошъл съм на работа в Министерството на 18 май, 2015 г.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Това не ви пречеше в Сливен да кажете, че не е вярно.

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Кое не е верно, казах ще проверя... Извинявайте, вие имате ... Слава Богу, че не сме в телевизионно студио, а тука на тази маса. Имате уникалният навик да влагате в устата на хората думи, които не са казани. Ще ви извадя стенограмата от Сливен със звуков файл и ще видите, че не съм казал такова нещо, съжалявам, че занимавам аудиторията с това. Ще ви я представя, значи...ще качите човек на бесилото...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ще ми е интересно да чуя звуковия файл...!

ИВАН ТАКЕВ (МОН): И аз мога да интерпретирам както вие правите, но не го правя! Бях коректен и не го правя...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): На тези срещи вие изобщо не сте били коректни...Говорили сте по много неприятен начин за Асоциацията....

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Не, напротив, моля, моля, моля...Факти, защото излиза, че направо набеждавате. Защото пак ви казвам, това което получих като някакво циркулярно писмо, ето го тука, ако смятате, че това тука е коректно/ ...копи-пейст, копи-пейст това писмо?

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Няма нищо некоректно в писмата ни....

ИВАН ТАКЕВ (МОН): Напротив.....

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Посочете ми кое точно е некоректно!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Аз бих искала да благодаря за гражданската ви активност, за гражданската ви позиция, приемоте че отговорът на вашите предложения, които ние сме приели във времето, е изключително интензивната работа на работните групи и проекти на различни документи, които сме качили на нашия сайт. За всички нас е ясно, че не можем да удовлетворим ... и за вас предполагам е ясно..., че не можем да удовлетворим

всички желания, че не можем да отговорим на всички предложения и невинаги отговорът ще е положителен и затова не е възможно нашите решения да се харесат на всички. **За нас обаче е важно да защитим духа на Закона с подзаконовите нормативни актове, които имахме отговорността да разработим и сме го правили в духа на абсолютен конструктивизъм от страна на колегите учители, неправителствени организации, всички други заинтересовани страни, за да можем да направим империлна стъпка на промяна.** Надявам се, че разбрахте нашите добри намерения за това колегите да бъдат включени, те могат да преподават предмета Гражданско образование, как ще се разположи предмета в профилираната подготовка, нещо което е много важно и съществено, не винаги се признава от колегите, защото те не познават философията на изместването на профилираната подготовка, която всъщност е най-важната и това буди у вас тревоги. Бих искала още нещо да обясня, защото за вас е важно да знаете, защото казахте географията е един много желан матуриретен предмет. Да, така е. Мотивите за това са много включително през работата на колегите преподаватели по география, нещо което ние дълбоко оценяваме, искам да обърна внимание на следното обстоятелство, ето, след всеки етап ще има вече НВО, отново говорим за духа на Закона, говорим за различни ДЗИ, така че учениците, които вие добре подготвите в първи гимназиален етап, ще имат възможност да изберат географията като матуриретен предмет след завършване на основно образование, дори ако тя не им бъде профил. Защото тази матура ще бъде върху учебно съдържание първия гимназиален етап. Тези, които продължат като профилирана подготовка ще провеждат съвсем различна матура, тя вече ще бъде върху учебното съдържание на профилираната подготовка. Т.е. много възможности има. Наистина имате много възможности.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Нашата тревога обаче остава за учебния план при според мен, лобиски построени пропорции между отделните предмети

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Не съм съгласна, защото ...

МАРИН РУСЕВ (АПГР): ... ние дадохме нашите доводи за това, че от Закона произтичат едни съвсем други неща като съотношения и желаем да ни обърнете внимание, наистина да прецените отново настояваме да се преразгледа мястото на географията съобразно духа на Закона

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): **НИЕ ОТНОВО ЩЕ РАЗГЛЕДАМЕ, ЩЕ ПРЕЦЕНИМ ОТНОВО, ЩЕ ПРЕДСТАВИМ НА МИНИСТЪРА ТОВА, КОЕТО СМЕ ГОВОРИЛИ ДНЕС И В КРАЙНА СМЕТКА ОКОНЧАТЕЛНО СЕ НАДЯВАМ, ЧЕ В МИГА, В КОЙТО ВИДИТЕ РАЗПИСАН УЧЕБНИЯ ПЛАН, ЩЕ ПРИЕМЕМ, ЧЕ В КРАЙНА СМЕТКА СМЕ НАМЕРИЛИ ПРЕСЕЧНАТА ТОЧКА МЕЖДУ ЖЕЛАНТО И ВЪЗМОЖНОТО.**

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Ако в първоначалния си вариант вие нищо не промените.....

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Не, не , не ми го поставяйте като заплаха... Не обичам по този начин!

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Не, не е заплаха, съвсем не ! Просто ако нищо не сте променили, това означава, че ние сме си говорили излишно!

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): **От вашите предложения, ние вече казахме какво ще вземем предвид...И ви казахме, че тревогите ви за това кой ще предава гражданско образование, как ще присъства предмета в профилираната подготовка ще намерят своето място.**

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Най-голямата ни тревога е 5 клас.

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): Възможностите са няколко, ние ви предложихме, казахме че очакваме вашите предложения. Отново ви благодаря и се надявам, че вие като автор на учебник ще правите така, че да се сформират авторски екипи, които да разработят добри учебници..

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Авторът е много силно зависим от тези документи.

-

ВАНЯ КАСТРЕВА (МОН): В съвременното общество учебникът е вече един от инструментите. Но нашите учители все още го припознават като основен. Така че вие имате отговорност предимно като автор.

МАРИН РУСЕВ (АПГР): Г-жо Кастрева, ние се разделяме, вие си тръгвате, но фактите остават много повече история отколкото география – никой не може да го прикрие..Това остава и ще остане в нашите колеги като факт... Много ви моля, да търсим някакъв начин...

.....Госпожа Кастрева, госпожа Костадинова, госпожа Маркова и господин Такев прекратиха участието си в срещата безмълвно.....